

NAPSALI O NÁS...

**PROJEKT „FORMANOVA ČÁSLAV“
ZAHAJUJE ZÁŘIJOVÉ PROMÍTÁNÍ FILMU
„Forman vs. Forman“**

Čáslavské noviny, září 2019

Zastupitelstvo města Čáslavi svým schválením výtvarné soutěže na sochařský portrét Miloše Formana na jeho rodný dům v Čáslavi vyjádřilo úctu k životu a dílu bezesporu světově nejznámějšího čáslavského rodáka. Vedení města je přesvědčeno, že by nemělo jít o jednorázovou akci a že by měla být Čáslav prezentována jako město, které se ke spojení s Milošem Formanem hrdě hlásí.

Vítanou příležitostí je i projekce filmu režisérů Heleny Třeštíkové a Jakuba Hejny „Forman vs. Forman.“ Tento unikátní dokument o životě a tvorbě Miloše Formana reprezentoval po 28 letech českou kinematografii na filmovém festivalu v Cannes. Českou premiéru měl 1. 7. 2019 na filmovém festivalu v Karlových Varech, kde se filmu i režisérům dostalo zaslouženého ocenění. Velmi nás těší, že se nám díky osobním kontaktům s oběma tvůrci podařilo zajistit projekci filmu v našem čáslavském kině

Miloše Formana ve dnech 3. a 4. září 2019. Nepochybně podle zájmu veřejnosti bude možné film promítnout i v dalších termínech dle dohody s distributory.

3. září 2019 od 18 hodin se uskuteční projekce za účasti obou režisérů, kteří film uvedou a vyjádří se i k jejich osobnímu vztahu k Miloši Formanovi. Omezená kapacita kina a skutečnost, že v podmínkách uvedení tohoto dokumentu je, že není vybíráno komerční vstupné, se uskuteční tato akce pro zvané návštěvníky. Jedná se o důležitou kulturně společenskou akci, na kterou jsou zváni významní představitelé kulturní sféry, osobnosti veřejného života, partneři města i stálí návštěvníci kulturních akcí městem pořádaných z řad našich občanů. Věříme, že tato akce bude rezonovat v médiích a o našem městě se bude hodně mluvit.

4. 9. 2019 od 18 hodin bude film promítán pro další zájemce z řad veřejnosti a budeme se snažit hned následně uspokojit i ty, na které se v rámci prvních dvou projekcí případně nedostane. Věříme ve vaše pochopení a ujišťuji,

že se budeme snažit uspokojit všechny zájemce o film. Vzhledem k tomu, že před časem v městské anketě o „Největšího Čáslaváka“ se hlasující jednoznačně vyjádřili, že za něj považují Miloše Formana, věříme, že zájem o film bude značný a jsme tak připraveni operativně jednat ve vazbě na „poptávku“ po dalším promítání filmu.

Slíbili jsme, že představíme na podzim i projekt „Formanova Čáslav“, který by měl na výtvarnou soutěž na sochařský portrét navázat. Filmem „Forman vs. Forman“ chceme spojení města s osobou Miloše Formana zahájit. Při jednáních s panem architektem Mateáskem jsme se shodli, že každé město by mělo mít svou tvář, kterou se liší od jiných měst a město charakterizuje. Čáslav jistě nebude soutěžit s Kutnou Horou, městem památek, díky kterému je zapsané v seznamu UNESCO. Myslíme si, že právě skutečnost, že město Čáslav je městem mnoha slavných rodáků, z nichž Miloš Forman je tím nejznámějším a nejslavnějším, by mohlo naše město jako Formanovu Čáslav v očích

široké veřejnosti i turistů zapsat a být tou značkou, pod kterou si měšťé umí zařadit a identifikovat se s ním. Nepochybně to může posílit i pocit hrdosti nás, občanů Čáslavi, který je třeba upevňovat a rozvíjet.

Samozřejmě se vedení města nepustí do realizace projektu bez projednání v zastupitelstvu města a budeme rádi, když se k představení záměru vyjádří i veřejnost, kterou na jednání zastupitelstva rádi uvítáme.

Podpora kulturních projektů v žánrém případě neznamená „přehození výhybky“ a utlumení podpory sportu či akcí týkajících se prací na obnově či budování infrastruktury města. Věříme, že vyvážeností jednotlivých oblastí naplníme heslo, ke kterému se hlásí všichni, kdo v Čáslavi žijí a tím je přání, aby Čáslav bylo dobré místo pro život.

*JUDr. Vlastislav Málek,
starosta města Čáslavi*

FORMANOVA ČÁSLAV

Čáslavské noviny prosinec 2019

„V Litomyšli to jde“

Na téma kultury se v našem městě začaly v posledních měsících množit povzdechy typu „v Litomyšli to mají“ nebo „v Litomyšli to jde“, obvykle doplněné konstatováním, že Litomyšl je přece stejně velké město jako Čáslav. Skutečně; i když rozdíl činí pouhých 93 obyvatel, děje se toho v Litomyšli – pokud jde o kulturu – nesrovnatelně více než u nás. Částečným důvodem je bezesporu fakt, že Litomyšl dostala osudem do vínku turisticky atraktivnější háv. Mnohem významnější roli však sehrála vize některých tamních občanů, kterou navzdory nejrůznějším překážkám realizovali. Vize krásného a hojně navštěvovaného kulturního města, v němž probíhají zajímavé akce a jehož obyvatelům se příjemně žije; města s nezaměnitelným geniem loci a kulturní „značkou“ známou v kontextu celé republiky.

Jak vznikla a co je Formanova Čáslav

A právě příklad Litomyšle posloužil před několika týdny některým čáslavským občanům a zástupcům místních kulturních iniciativ jako prvotní impuls k založení spolku nazvaného Formanova Čáslav. Z původně neformální občanské platformy, která si kladla za cíl shromáždit a konfrontovat nejrůznější náměty a vize pro kulturnější

Čáslav záhy vzešla myšlenka Formanovy Čáslavi – festivalu, který by propojil dosud izolované kulturní akce a projekty a zejména povzbudil kulturní život v našem městě na mnoha úrovních. Festivalu, který by do města přinesl jak unikátní umělecké a společenské aktivity, tak jejich prostřednictvím umožnil větší sousedskou pospolitost, sdílenější život ve veřejném prostoru, kvalitnější komunikaci a podnítil hrdost na město, na předky, na významné osobnosti, ke kterým se odkazujeme jako k našim autoritám a vzorům.

Že je těžké takových cílů dosáhnout v současné rozdělené společnosti? V zemi, která je, jak řekl sám Miloš Forman, „svobodná na papíře, ale ještě to bude dlouho trvat, než se lidi osvobodí uvnitř sebe samých“? Že je to těžké v rozdělené Čáslavi? To vážně není žádná legrace – domluvit se. Ale jde to. Když jste, řečeno slovy Miloše Formana, vnitřně natolik svobodní, abyste nemuseli trvat na tom, že vaše pravda je ta jediná, a když máte stále na mysli ten krásný, nadosobní cíl – dohodnout se – je možné.

Jak to chtějí udělat aneb Co můžeme od Formanovy Čáslavi čekat v roce 2020

Festival Formanova Čáslav zahájí unikátní divadelní produkce Petra a Matěje Formanových, které naše touha přihlásit se otevřeně k odkazu jejich otce velice potěšila a vyjádřili jí svou podporu. Inscenace Deadtown, kterou bratři Formanové přivezou do Čáslavi, je úchvatná podívaná – něco mezi divadlem, cirkusem, němým filmem a bůhví čím ještě. Zážitek pro oko, ucho, hlavu i srdce. Nevejde se do žádného divadla, potřebuje vlastní „boudu“, aby mohla žít mezi lidmi, pro které je určena. Na čáslavském náměstí v prvních červnových dnech vyroste divadlo pro 300 diváků. Možnost zhlédnout Deadtown s jeho kovbojskou, kouzelnickou, akrobatickou, filmovou či hudební show však dostane pětkrát více lidí, neboť ansámbl divadla bratří Formanů zahraje v Čáslavi celkem pět představení.

Doprovodné programy Formanovy Čáslavi již zahájil cyklus besed s inspirativními osobnostmi z různých vědních i uměleckých odvětví. Po Radkinu Honzákovi hostila Nová scéna Dusíko-

va divadla v posledních týdnech eko-
loga prof. Jakuba Hrušku a senátora
MUDr. Marka Hilšera, 22. ledna přijede
do Čáslavi Michael Žantovský. Tyto
večery připravuje ve spolupráci s Evou
Albrechtovou, Dusíkovým divadlem a
radnicí Kamila Ženatá.

Těšíme se na jarní výstavu v Dusíko-
vě divadle ke stoletému výročí naroze-
ní čáslavského rodáka Josefa Svobody,
výtvarníka, scénografa a spoluzaklada-
tele Laterny Magiky. V prosinci 2020
představí místní spolek Třiatřicet ve
spolupráci s kurátorem Petrem Svo-
boudou výběr z dosud neprezentované
divadelní tvorby Jana Pištěka, který se
coby autor kostýmů podílel na před-
stavení hry Dobře placená procházka
v režii Miloše Formana. Výstava v diva-
dle bude doplněna ukázkami z díla
jeho otce Theodora Pištěka, proslulého
výtvarného umělce, držitele Oscara za
kostýmy k Formanovu filmu Amadeus.
Dalším doprovodným programem
Formanovy Čáslavi se stane projekt
Čáslavské dvorky, který by chtěl Čásla-
vanům ukázat, že se můžeme podělit
o zážitky osobní, umělecké a společen-

ské na jakémkoli čáslavském „dvorku“.
Na sklonku léta otevře své dvory či
zahrady svým sousedům i široké veřej-
nosti několik čáslavských soukromých
domů a institucí. Tato prostranství
zaplní komorní profesionální i ama-
térská divadelní představení, filmové
a hudební produkce, dílny pro děti
i dospělé, stánky s kvalitními rukoděl-
nými výrobky i dobrotami všeho dru-
hu.

Kormidlo spolku Formanova Čáslav,
z. s., drží coby předsedkyně ve svých
rukách Klára Fidlerová.

V příštím roce se můžete o činnosti
spolku dovídat více na:
www.formanovacaslav.cz.

- Formanova Čáslav chce do našeho
krásného a milovaného (proč jinak by-
chom se tu všichni bili za svou pravdu)
města přinést více kultury v pravém
slova smyslu. Chceme do Čáslavi vnést
více živého setkávání s uměním všeho
druhu, setkávání se zajímavými osob-
nostmi z různých oborů a v neposled-
ní řadě setkávání nás živých lidí – bez

štitu facebookových profilů, bez brnění politických funkcí, a tudíž bez strachu, co si o nás kdo pomyslí.

To, co chci já osobně prostřednictvím Formanovy Časlavi říct všem Časlavským, je: Pojdme se nedělit na intelektuály a „dělnáse“, na umělce a kulturní barbary, na řadové občany a „ty s funkcí“ a možná nejtěžší věc pro Čáslav – na strnadovce a málkovce. Že je to pěkná utopie? Ne tak docela. Každý týden se na divadelních zkouškách časlavského ochotnického spolku ATAKDÁL potkávám s přívrženci i odpůrci současného vedení města a společně se bavíme, nasloucháme si a tvoříme. Proč by to nemohlo jít i ve větší skupině?

Klára Fidlerová

- Litomyšl má značku Smetanova Litomyšl, Kutná Hora chrám sv. Barbory, Kolín je Kmočov a z Časlavi pochází celá řada slavných rodáků. Tím nejznámějším je Miloš Forman. Pro mě osobně Formanova Čáslav znamená sepětí města s lidmi, pro něž svoboda není prázdný pojem. Věřím, že přihlášením se k hodnotám, které pro osobnosti

jako Miloš Forman, Josef Svoboda nebo generál František Moravec byly smyslem jejich životů, Časlavi prospěje. Náš osmiletý vnuk si zapsal do svého deníčku větu: „Mám rád Čáslav a nikdy ji neopustím“. Miloš Forman se v Časlavi narodil a prožil v ní jen několik let, přesto to bylo navždy jeho město. Nevím, kam zavane osud našeho Vojtíka, ale chci učinit vše, aby on i všichni naši občané měli Čáslav ve svém srdci.

Vlastislav Málek

- Formanova Čáslav je pro mě značkou svobody ducha. Pojdme to alespoň zkusit...

Eva Albrechtová

- Myšlení Miloše Formana pro mě bylo vzhledem k době, ve které žil, nadčasové. Formanova Čáslav nám dává reálnou možnost spolupracovat, naslouchat si a mířit výš. Vydržme, aby to všechno vyšlo.

Jiřina Kožená

- Každý má možnost ovlivnit dění kolem sebe. Pokud Formanova Čáslav

přispěje k tomu, aby vzrostl zájem o bohatší život, budu tomu velmi ráda.

Alena Losenická

- Zřejmě neexistují dva lidé, kteří by se shodli na výkladu a významu slova „kultura“. Všichni z ní – a s ní -- nějak žijeme, ale je to pro nás tak samozřejmé, že to ani nebereme na vědomí, stejně jako si neuvědomujeme vzduch, který dýcháme. Pro mne je kultura a kulturnost především schopností tolerovat odlišnost a různost. A nejen ji tolerovat, ale i respektovat, což předpokládá schopnost vyslechnout. A pokud jsme schopni naslouchat, skutečně naslouchat druhému, znamená to, že se chováme kulturně.

Vize Formanovy Čáslavi je proto pro mne především symbolem naděje, že v našem městě dokážeme jeden druhému naslouchat, respektovat se, tolerovat a komunikovat spolu v rámci skutečné občanské společnosti.

David Novák

- Vnímám Formanovu Čáslav jako zastřešující základnu pro aktivity rozmanitých druhů. Přála bych si, aby odkaz čáslavského rodáka Miloše Formana inspiroval a žil dál v různých podobách občanské společnosti. Pro mě osobně je důležité hovořit se zajímavými lidmi a sdílet jejich životní poznání a zkušenosti. Proto jsem se rozhodla přivádět do Čáslavi osobnosti a autority z různých oborů, nabízet možnost osobního kontaktu s nimi a debatovat o aktuálních tématech. Naše město je jen jedno, naše země je jen jedna – a společnost, která ji obývá, může daleko více spolupracovat než spolu bojovat. Je to v zájmu nás všech.“

Kamila Ženatá

SLAVNOSTNÍ PROMÍTÁNÍ FILMU FORMAN VS. FORMAN

Čáslavské noviny, říjen 2019

V úterý 3. září se do Čáslavi sjeli osobnosti českého filmu i další pozvaní hosté, aby společně s jeho autory shlédli slavnostní projekci snímku Forman vs. Forman.

Pozvání již před časem k velké radosti organizátorů přijala i paní Helena Třeštíková a pan Jakub Hejna, z jejichž dílny dokument vyšel. Mezi dalšími pozvanými hosty nechyběl například poslanec Vít Rakušan, místopředsedkyně Senátu Parlamentu ČR paní Miluše Horská, senátor Marek Hilšer, ale i velitel letiště Ing. Petr Tománek, zástupci firem z města a okolí, členové rodiny Miloše Formana či někteří další místní občané.

Úvodního slova se ujal starosta města, JUDr. Vlastislav Málek, který nejprve všechny přítomné režiséry i diváky přivítal, v krátkosti dokument představil. Připomněl také význam Miloše Formana pro naše město, potvrzený také jeho

vítězstvím v anketě Největší Čáslavák, která proběhla před několika lety.

JUDr. Málek se při této příležitosti přihlásil k odkazu Miloše Formana a avizoval připravovaný dlouhodobý projekt Formanova Čáslav, který by měl do budoucna toto propojení symbolizovat.

Dále před samotnou projekcí o dokumentu pohovořili i jeho autoři, kteří ocenili život i práci Miloše Formana a paní Třeštíková zdůraznila, že se jedná o snímek určený nejen pro česká kina, ale i k projekci po celé Evropě. Jméno a věhlas čáslavského rodáka tak budou dále šířeny do povědomí dalších a dalších diváků. Více o celé akci bylo uveřejněno již v zářijovém vydání ČN, v textu starosty města.

zn

**POZVÁNKA NA BESEDU
S MARKEM HILŠEREM
NA NOVÉ SCÉNĚ DUSÍKOVA DIVADLA**

Čáslavské noviny, říjen 2019

„Nelíbilo se mi to a začal jsem mít obavy, kam se bude naše budoucnost odvíjet. Cítil jsem, že člověk musí začít něco dělat. Řekl jsem si, že nemůžu jen nadávat a stát se založeným rukama, i když jakákoliv snaha by mohla vypadat jako donkichotský boj.

Myslím si, že každé slovo má svou sílu a každé konání má smysl a že i kapkou po kapce se může něco změnit. Nebylo to marné. Jsem rád, že mohu přispívat do demokratické diskuse. I kdyby se člověku povedla jedna věc, třeba že nenechá projít špatného kandidáta na ústavního soudce, tak to má zkrátka smysl. Jsem na to zvyklý z vědy – projdete několika slepými uličkami a pak objevíte tu správnou cestu,“ říká senátor Marek Hilšer, kterého již podruhé v krátké době přivítáme v Čáslavi. Tentokrát to bude 6. listopadu od 19 hodin na Nové scéně Dusíkova divadla. Jde o vzácnou příležitost setkat se a debatovat s poli-

tikem, který se mnohokrát projevil jako muž jasných postojů a neváhal je vyjadřovat osobitým způsobem. Jeho angažovanost v otázkách spravedlnosti, lidskosti a porušování práv byla vždy intenzivní.

Například v roce 2008 úspěšně organizoval protesty proti záměru tehdejšího ministra zdravotnictví Tomáše Julínka zprivatizovat fakultní nemocnice. Roku 2012 jako spolupořadatel demonstrací během „týdne neklidu“ vystupoval proti připravovaným reformám ministra školství Josefa Dobeše, které měly zasáhnout do akademických svobod. V říjnu 2014 během happeningové akce skupiny oMen podpořil tehdejšího premiéra Bohuslava Sobotku v jeho postoji k dění na Ukrajině.

Marek Hilšer působí od roku 2007 jako vyučující pedagog a vědecký pracovník na 1. lékařské fakultě UK, v rámci svého bádání se zaměřuje na boj s rakovinou v Ústavu biochemie a experimentální onkologie. V letech 2011 a 2012 se zúčastnil lékařské mise s organizací ADRA, působil jako dobrovolník v lékařském zařízení v Keni.

V červenci 2016 oznámil svůj záměr kandidovat v prezidentských volbách 2018. Svůj program stavěl na pojetí politiky jako služby lidem. Heslo jeho prezidentské kampaně znělo „Budoucnost je na nás“. Jako nejmladší z devíti uchazečů o místo na Hradě se umístil na pátém místě. Volilo jej 454 949 občanů, což bylo nečekané, neboť za ním nestál tým profesionálních „píaristů“ a nedisponoval ani penězi, které by mu umožnily intenzivní předvolební kampaň. Osobní nasazení, schopnost empatie, zaujetí pro věci veřejné, to vše bylo zejména pro mladé lidi natolik přesvědčivé, že mu dali svoji důvěru.

Od října roku 2018 je Marek Hilšer senátorem, působí v senátorském klubu Starostů a nezávislých. Sám o svém politickém působení říká: „Myslím, že politik by měl být co nejcivilnější, aby se nevzdaloval od každodenní reality. Setkávám se s tím, že lidé buď politiky nesnášení, nebo jim z nějakého důvodu říkají pane senátore sem, pane senátore tam. Ani jedna poloha není dobrá. Přesto, že jsem se stal senátorem, zůstávám běžným člověkem. Existuje totiž obrov-

ský příkop mezi politiky a občany a ten bych chtěl pomoci nějak překlenout.“

Setkání s Markem Hilšerem 6. listopadu je jednou z takových možností, kdy lze v osobním kontaktu položit otázku či si vyslechnout postoje a názory a společně debatovat nad tématy současného světa. Taková setkání jsou důležitou společenskou událostí, neboť nám pomáhají utvářet si kritické postoje k životu kolem nás.

Kamila Ženatá

**POZVÁNKA NA BESEDU S ARMÁDNÍM
GENERÁLEM PETREM PAVLEM
A DIPLOMATEM PETREM KOLÁŘEM**

Čáslavské noviny, únor 2020

Pozvánka na besedu s armádním generálem Petrem Pavlem a diplomatem Petrem Kolářem, která se koná na Nové scéně Dusíkova divadla v Čáslavi, dne 6. února 2020 od 19 hodin. Besedu uvede Kamila Ženatá, vstupné dobrovolné.

Bezpečnost státu a zahraniční politika, to jsou hlavní oblasti, které zajímají Petra Pavla a Petra Koláře. Vzhledem k jejich nedávným vysokým pracovním pozicím jsou vybaveni dobrou znalostí v oblasti bezpečnosti a možného ohrožení našeho státu. Není jednoduché vyznat se v množství informací, ve zprávách, které zahlcují. Nelze okamžitě vyhodnotit pravdivost zdrojů a manipulace s informacemi. Jak se dobře orientovat a vytvářet si svůj kritický postoj k událostem, které se odehrávají doma a ve světě? Na tyto a mnoho dalších otázek lze dostat odpovědi na besedě, kterou povedou Petr Pavel a Petr Kolář s čáslavskými občany.

„Bez uniformy, v džínách a v tvrdém saku působí překvapivě civilním dojmem, hlas má pevný, neuhýbá před obecenstvem pohledem. To, co upoutá nejvíc, jsou husté bíložedé vlasy a vousy, za nimiž se skrývají úzké, přimhouřené oči.“ Tak popisují návštěvníci dojem z Petra Pavla, když odchází ze setkání, která v současné době pořádá po celé zemi. A na naši otázku, zda by mohl přijet právě do Čáslavi, odpověděl: „Děkuji Vám za pozvání do města, které mi rozhodně není cizí.“

Generál Petr Pavel vystudoval Vojenskou akademii A. Zápotockého v Brně a poté pokračoval ve studiu v zahraničí – absolvoval štábní školu v Camberley, Královskou akademii obranných studií a King's College London. V roce 2012 byl jmenován náčelníkem Generálního štábu Armády České republiky a tři roky poté se stal druhým mužem v NATO. Jako první představitel z bývalých socialistických zemí předsedal až do roku 2018 Vojenskému výboru Aliance. Generál Petr Pavel nasbíral během své dvaadvaceti leté aktivní vojenské služby cenné zkušenosti zejména v oblasti

bezpečnosti státu a mezinárodní situace, navázal bezpočet kontaktů a spolupracoval s nepřehledným množstvím institucí. Diplomata Petr Kolář byl v letech 1999–2003 velvyslancem v Irsku. Od září do října 2005 působil jako náměstek ministra zahraničních věcí ČR, od roku 2005 až 2010 byl velvy-

slancem v USA, následně do roku 2012 zastával post velvyslance v Rusku. V roce 2017 podpořil vznik Centra proti terorismu a hybridním hrozbám, které má upozorňovat na dezinformace na webech či sociálních sítích.

Kamila Ženatá

LÍSTKY NA UNIKÁTNÍ PŘEDSTAVENÍ DEADTOWN JSOU JIŽ V PRODEJI

*Ideální jako vánoční dárek
na poslední chvíli!*

Čáslavské noviny, leden 2020

Festival Formanova Čáslav zahájí unikátní divadelní produkce Petra a Matěje Formanových, které naše touha přihlásit se otevřeně k odkazu jejich otce velice potěšila a vyjádřili jí svou podporu. Lístky na představení lze zakoupit prostřednictvím webových stránek města nebo www.divadlocaslav.cz

Inscenace Deadtown, kterou bratři Formanové přivezou do Čáslavi, je úchvatná podívaná — něco mezi divadlem, cirkusem, němým filmem a bůhvíčím ještě. Zážitek pro oko, ucho, hlavu i srdce. Nevejde se do žádného divadla, potřebuje vlastní „boudu“, aby mohla žít mezi lidmi, pro které je určena. Na čáslavském náměstí v prvních červených dnech vyroste divadlo pro 300 diváků. Možnost zhlédnout Deadtown s jeho kovbojskou, kouzelnickou, akrobatickou, filmovou či hudební show však dostane pětikrát více lidí, neboť

ansámbl divadla bratří Formanů zahraje v Čáslavi celkem pět představení a to ve dnech od 2. 6. do 7. 6. 2020

DEADTOWN

Forman Brothers Wild West Show

*„Ten, kdo vypráví příběhy, vládne světu.“
(přísloví kmene Hopi)*

Začíná dvacáté století a v magické Praze žije své sny kouzelník a iluzionista, majitel laciného kabaretu. Je posedlý technickými zázraky své doby: filmem, fotografií i chruplavým zvukem fonografu. Nejraději se však ve svých představách prohání po arizonských pláních, popíjí v saloonu s ošlehanými pistolníky a v náručí svírá nespoutané krásky. Alespoň takový obraz o Divokém západě v něm, naivním Evropanovi, zanechaly němé kovbojky a zažloutlé fotografie vyprávějící o daleké zemi. A protože jeho život je neustálým balancováním mezi iluzí a skutečností, není pro něho těžké vydat se na cestu do vysněného světa.

V připravovaném představení Deadtown se soubor opět snaží posunout ve své

tvorbě o kus dál, hledat a bavit se novými možnostmi. Ke své tradiční "rukodělné" práci, reprezentované silnou výtvarnou stránkou či loutkami, navazujícími na dlouhou tradici, se tentokrát přidá i výrazná filmová složka, jejíž podstatnou součástí je animace. Ta byla vždy silnou stránkou české kinematografie a tvůrci se k této tradici hlásí.

Projektů, které spojují film a divadlo je v dnešní době více, v případě Deadtownu však filmový obraz není jen pozadím nebo ilustrací, ale živým prostředím, vytvářejícím ve spojení s hercem vlastní magickou realitu podobnou světu filmů Karla Zemana.

Tak jako u jiných projektů Divadla bratří Formanů je i tentokrát snahou tvůrců překročit zaběhané hranice a najít nový svět (vždyť putování do Nového světa je i podtitulem názvu představení, byť jde to putování nostalgické, do časů, kdy film měl ještě barvu sépie). Přitom ale nezapomenout na diváka, na emoce, sdělení a silný zážitek. Protože ani tentokrát návštěvník nevstoupí jen do divadla, ale ocitne se v originálním, pouze pro toto předsta-

vení vytvořeném světě. A až představení skončí, může vejít i na scénu a spolu s herci a dalšími členy divadla strážit v baru, předtím vyhrazeném jen smyšleným postavám divadelního kusu, zbytek večera. A tímto okamžikem sdílené pospolitosti naplnit i hlavní smysl celého projektu.

TZ

FORMAN
A
OVA
ČASLAVI

Divadlo bratří Formanů

DEADTOWN

VELKÁ DIVADELNÍ Wild West Show

NÁMĚSTÍ JANA ŽIŽKY Z TROCNOVA V ČASLAVI

- 2. 6. 2020 od 19:00
- 3. 6. 2020 od 19:00
- 4. 6. 2020 od 19:00
- 5. 6. 2020 od 18:15
- 7. 6. 2020 od 17:00

Lístky na čáslavské představení lze koupit již nyní na stránkách
www.meucaslav.cz nebo www.divadlocaslav.cz

Čáslav

**SOUTĚŽ NA ZTVÁRNĚNÍ
SOCHAŘSKÉHO PORTRÉTU
MILOŠE FORMANA ZNÁ SVÉHO VÍTĚZE**

Čáslavské noviny, únor 2020

Dne 14. 1. 2020 se uskutečnila vernisáž výstavy výsledků otevřené výtvarné soutěže na ztvárnění sochařského portréту režiséra Miloše Formana, který bude umístěn na jeho rodný dům ve Formanově ulici. Rozhodnutím poroty bylo s doporučením k realizaci uděleno pouze 1. místo, které za svůj návrh získal MgA. Jan Padyšák. Čestné uznání získala ak. soch. Daniela Kartáková. Pořadatelem této soutěže bylo Město Čáslav, Dusíkovo divadlo Čáslav, Spolek Formanova Čáslav a Spolek sochařů České republiky.

Začátkem samotné vernisáže výsledků 1. otevřené výtvarné soutěže o sochařský portrét Miloše Formana přivítala všechny přítomné ředitelka Dusíkova divadla Eva Albrechtová, která také poděkovala všem sedmnácti sochařům za účast v soutěži.

Poté se ujala slova předsedkyně Spolku Formanova Čáslav Klára Fidlerová, která zdůraznila, že se jedná o první

kulturní událost, na které se podílel nově zapsaný spolek, jehož posláním je nejen obohatit kulturní a společenský život Čáslavi, ale také držet živý odkaz našeho nejslavnějšího rodáka M. Formana.

Během zahájení vernisáže vystoupil také starosta města JUDr. Vlastislav Málek, který mimo jiné konstatoval: „Zaregistroval jsem obavy, zda snahou Spolku Formanova Čáslav nevytváříme jakýsi kult.

Určitě ne, Miloš Forman si vydobyl takové postavení, že není potřeba cokoliv vytvářet. Nechceme parazitovat na jeho slávě, ale jde nám o ten osobní a umělecký odkaz jeho díla, ve kterém je v popředí boj a úsilí o svobodu.”

V čele odborné osmičlenné poroty zasedla ředitelka Galerie hlavního města Prahy PhDr. Magdalena Juříková. Porotu dále tvořila například neteř Miloše Formana paní Mgr. Procházková, vedoucí odboru ŠKPP Bc. Jiřina Kožená nebo akademický sochař Jiří Pliešтик, který zmínil, že pro porotu nebylo vůbec jednoduché označit vítěze a pohovořil o úskalích sochařského

řemesla, která byla shledána během hodnocení.

Vítěz soutěže MgA. Jan Padyšák poděkoval všem, kteří se podíleli na organizaci soutěže a podotkl, že doufá ve vlídné přijetí sochy veřejností.

JN

DŮM MILOŠE FORMANA BUDE ZDOBÍ SOCHAŘSKÝ PORTRÉT Z DÍLNY JANA PADYŠÁKA

Čáslavské noviny, březen 2020

Vítězem otevřené výtvarné soutěže na ztvárnění sochařského portrétu režiséra Miloše Formana, který bude umístěn na jeho rodný dům ve Formanově ulici v příštím roce, se stal MgA. Jan Padyšák. Sochař se s námi v rozhovoru podělil o několik informací týkajících se jeho tvorby a samozřejmě také zmiňované soutěže, kterou vyhlásilo město Čáslav ve spolupráci s čáslavským divadlem, Spolkem Formanova Čáslav a Spolkem sochařů České republiky.

Pane Padyšáku, můžete se nám, pro- sím, v krátkosti představit?

Narodil jsem se v Praze, kde žiji celý život, a kde jsem dokončil střední výtvarnou školu Václava Hollarara. Po maturitě jsem pokračoval studiem kresby na AVU (*pozn red. akademie výtvarných umění*) u Jitky Svobodové, kterou jsem absolvoval v roce 2008.

Kromě škol pro mě byly důležité i „lidušky“. Navštěvoval jsem je během

základní školy, ale i na střední. Moje základka byla zaměřena na matematiku, takže jsem si tam chodil vyvažovat mozkové hemisféry. Na střední mě večerní kreslení v „lidušce“ zase souviselo s přípravou na AVU.

Jak jste se dostal k umění a k sochař- skému řemeslu?

Nejspíš přirozená inklinace. Ale vložene k sochařství jsem se dostal dost krkolomně. Vždycky jsem se chtěl věnovat sochařství, ale cesta k němu byla v mém případě celkem komplikovaná. Asi před 5 lety se sešlo několik impulsů, které mě k němu přivedly. Například jsem registroval soutěže na zhotovení sochařských portrétů a při pohledu na vítězné busty jsem měl pocit, že bych si s tím poradil lépe. Také jsem se živil věcmi, které mě moc nebavily a tak jsem si našel uličku k modelování.

Co je Vaší parketou ve světě umění? K čemu máte nejbliže a co Vás nejvíce naplňuje?

Zdá se, že by to momentálně mohl být portrét. Hrozně mě baví. Navíc mi teď

přijde, že jsem se dostal do progresu a s každou hlavou mi jde práce lépe, takže bych se tomu chtěl ještě nějakou dobu věnovat a zlepšovat se. Kromě toho mám ještě jiné věci, které si delší dobu skicuji v počítači a chtěl bych je zrealizovat, ale k tomu bych se blíže vyjádřil, až to bude aktuální.

Co bylo impulsem pro přihlášení se do soutěže o sochařský portrét Miloše Formana? Jak jste se o ní dověděl?

Na soutěž mě upozornil pan David Novák ze spolku Formanova Čáslav, ten na mě dostal tip od Michala Cimaly. Pan Novák viděl na fotkách můj portrét Václava Havla a poslal mi odkaz s přihláškou do soutěže, která mě zaujala. Pracoval jsem před tím na zmíněném Havlovi, což bylo celkem obtížné. Proti portrétu Václava Havla mi teď přijde každá hlava snadnější. Navíc se jedná o Miloše Formana, což je pro mě zajímavá osoba.

Jaký je Váš nejoblíbenější film od Miloše Formana?

Nejlepší mi přijdou asi podle mého

názoru klasiky Přelet nad kukaččím hnízdem a Vlasy. Řekl bych, že na osobnosti Miloše Formana je důležitá jeho společenská kritika, která nikomu příliš nestraničila. Líbí se mi, že se nenechal omámit způsobem života a práce v Americe. Dokázal být k novému prostředí v USA dokonce kritický, a především filmy dělal i nadále po svém.

Je pro Vás jako pro sochaře při tvorbě busty z nějakého důvodu důležité znát tvorbu nebo dokonce osobnost daného člověka?

To je celkem těžká otázka. Tvořit nejspíš jde i bez bližšího poznání dané osoby. Zkrátka se na danou osobnost při práci můžeme dívat jako na člověka bez ohledu na profesi nebo její významnost. Ale přece jen, sochař by se s danou osobou měl nějak seznámit a zjistit si o ní co nejvíc po všech stránkách. Mně třeba hodně pomáhá vidět videozáznamy, kde ten člověk mluví. Konkrétně u Miloše Formana mi dost pomohl dokument Heleny Třeštíkové Forman vs. Forman. Předtím jsem třeba nevěděl, co prožil v dětství, jaké měl

neúspěchy a jakou daň zaplatil za svoji kariéru.

Co podle Vás specifikuje jak osobnost Miloše Formana, tak jeho výraz ve tváři?

Podle mě to byl člověk s mimořádnou kuráží, který si musel od začátku všechno vybojovat, taková nezlomná povaha. Navíc musel všechno dost citlivě vnímat, aby to pak mohl přetavit do obecně srozumitelných příběhů. Já myslím, že jeho zkušenosti odráží určitá surovost jeho prvních českých filmů.

V rozhovorech působí třeba jako sportovní trenér, taková přímá povaha. S ničím si nebere servítky, působí obyčejně a přitom mluví o závažných věcech, hrozně to se sebou kontrastuje. K tomu má takové svoje frajerské gesto v koutku. Já jsem se tedy snažil udělat ho co nejvíc přímočaře, podle mě by Forman neměl působit nijak poeticky, křehce nebo sladkobolně.

Můžete mi, prosím, jako laikovi přiblížit vítězné dílo?

Modeloval jsem klasicky z hlíny podle fotografií. Odlitek je ze syntetické odol-

né sádry A krystal, se kterou se mi dobře pracuje, nesmrdí a navíc se dobře patinuje. Sádrový odlitek vždycky nějak poničím, v tom mi schází to sochařské školení.

Kolik času jste strávil na tvorbě díla?

Na portrétu jsem pracoval asi 2 měsíce, ovšem průběžně. Dělal jsem současně ještě jednu zakázku. Čistý čas tedy nevím, možná 2 týdny. Každopádně je ale obecně dobré mít možnost vracet se k rozpracované soše a nespíchat.

Jaká část portrétu Vám dala nejvíce zabrat?

Asi brýle a všechno za nimi. Modelovat místo okolo očí je podle fotek vždycky nejtěžší, protože je schované v dolíku a není vidět v siluetě. Brýle tam překáží a k tomu čočky zkreslují tvar. Zvažoval jsem, jak brýle udělat, protože těch možností je více a sochaři se s tím perou různě. Nakonec jsem vybrousil celkem věrný model brýlí, které režisér nosil v daném věku.

Co pro Vás výhra v této soutěži znamená?

Mám z toho velkou radost. Výhra mi dala chuť pustit se do dalších podobných soutěží. I když, chtělo by to tak jednu za měsíc, aby se z toho dalo žít. Třeba se někdo ozve, že chce portrét, ale na to se nedá spoléhat. Lepší je nic nečekat. Registruji také uznání od kolegů a jiných výtvarníků a to mě moc těší.

**Jak byste soutěž zhodnotil celkově?
Jaké dílo Vás v soutěži zaujalo?**

Asi bych citoval pana předsedu komise, byla velká účast a pestrost pojetí. Třeba se mi líbilo, jak Pavel Provazník zkomponoval hlavu s deskou a s písmem, což jsem já trochu podcenil a musím to ještě dotáhnout. Myslím, že lidé z Čáslavi a okolí jistě ocení, že město pořádá podobné akce.

Co považujete za svůj dosud největší úspěch?

Těch hmatatelných úspěchů, za které bych si koupil dům s velkým atelierem, zatím moc nemám. Musím ještě hodně pracovat. I když v poslední době se docela daří, třeba těsně před odevzdá-

ním portrétu Miloše Formana jsem byl v Helsinkách se studiem 3dsense, pro které jsem dělal velký meteorit jako součást videomappingové instalace. Během pár dní ho vidělo několik set tisíc lidí a ohlasy byly pozitivní, to byla satisfakce.

Máte během tvorby třeba nějaké rituály? Něco, bez čeho zkrátka netvoříte?
Asi potřebuji jistotu, že mám zásobu kávy a cigaret. Jinak jsem spíše chaotik, často dělám více věcí najednou.

JN

STÁLE NA PLNÝ PLYN

Čáslavské noviny, únor 2020

Martin Horský se narodil v roce 1976 v Kutné Hoře. SZeŠ v Čáslavi ukončil v roce 1994. Poté, co se zde usadil se svojí rodinou, se začal aktivně zapojovat ve veřejném prostoru jako trenér oddílu juda a následně v komunální politice – ve sportovní komisi. S nynějším panem starostou založili spolek Čáslav pro všechny, v současné době zastává funkci místostarosty.

K loňským Vánocům dostal pozdrav od svého svěvence mistra Evropy a světa Adama Kopeckého: „Ahoj Martine, ty jsi mi jako první dal příležitost podívat se na větší turnaje jako je Budapešť, Varšava, Koroška... Objížděl jsi se mnou turnaje, věnoval se mi – můj rozvoj jsi nejvíce ovlivnil ty – a moc si toho vážím. Adam“

Martine, zdá se, že sport je tvoje celoživotní náplň. Jaká byla tvoje sportovní cesta?

Odmalička lyžuji; zažívám nádherný pocit v carvingovém oblouku nebo když se ve vysoké rychlosti s nadšením vrhám do volného terénu mezi skály

a stromy. Vždy jsem dobře běhal, skákal, měl jsem rád atletiku. Vedle karate jsem zkoušel kickbox, thai box, smíšené bojové umění. Moc mě baví lezectví, vysokohorská turistika – na horách jsem blíž k nebi a šťastnější. Před dvěma lety jsem s přáteli stanul na vrcholu Mont Blancu. Byla to naprostá pecka. Právě i proto, že jsem si při výstupu sáhl skoro až na své dno. Příležitostně prolézám všechny jeskyně a doly, zbožňuji adrenalinové sporty – včetně toho neuvěřitelného pocitu zalehlé silniční motorčky.

To je dost široký sportovní záběr.

Věnoval jsem se také westernovému jezdeckví s mým krásným strakatým koněm, jmenoval se Megret Dandy Dream. Bylo to nádherné období. Ale neměl jsem pro něj dostatek času, právě díky své životní lásce judu.

Proč právě judo?

Judo je komplexní sport. Je pohybově rozmanité a sportovní příprava musí být všestranná – složená z mnoha disciplín. Nemám rád všednost a ustrunu-

tí. V judu zažívám stále nové podněty, pořád se učím. Zdaleka nejde jen o fyzickou stránku, ale zejména o duševní rozvoj. Má „bílá láska“ mě učí vstávat po každém pádu – a to doslova. Judo je ohromná dřina. Ostrý trénink končí stavem, který je blízký sebezničení, bez tohoto pocitu bych odcházel z tělocvičny nespokojený. Dobré pochopení principu a systému juda vychovává v jedinci bojovníka – s respektem a úctou k sobě, k přátelům, zároveň i k soupeřům.

Kdy ses potkal s tímto sportem poprvé?
V 10ti letech jsem krácel po chodbě ZŠ Kamenná Stezka a uviděl náborový leták na judo. Dodnes si ten pocit pamatuji. Vůbec jsem netušil, co je judo, ale přesně jsem věděl, že tohle chci. Úpolový sport jsem měl v krvi díky svému dědečkovi, který byl olympionikem v řeckořímském zápase. Na nábor v Kutné Hoře (v roce 1986) přišlo dvě stě dětí. Nakonec jsem v oddíle z těch osmdesáti, co vybrali, postupem času zůstal sám. Byl jsem v osmé třídě ZŠ, bylo mi 13 let a měli jsme tři tréninky týdně. Připadalo mi to málo – a

tak jsem sám sobě naordinoval týdně tréninků dvanáct. Trénoval jsem dvoufázově, šest dní v týdnu, tak jsem byl naprosto spokojený.

To je opravdu velká síla, která tě k judu přivedla. Obdivuhodná vytrvalost a nadšení. Co považuješ za vrchol své sportovní kariéry?

V roce 1993 jsem byl dorosteneckým národním reprezentantem. Dařilo se mi umísťovat se na medailových pozicích, jak v tuzemsku – tak v zahraničí. Přesto to pro mě byl rok poslední. Bylo mi sedmnáct a měl jsem pocit, že mi patří svět. Mladý kluk, který ještě potřeboval lekci pokory. Ta přišla hned na mistrovství České republiky, kde jsem byl favoritem – ale naprosto neskromným. V jednom zápase jsem podcenil neznámého závodníka a tzv. jsem upadl. To mi zastavilo cestu ke zlatu a mohl jsem bojovat pouze o bronz. Ten jsem získal. Druhá událost se stala během přípravy na mistrovství Evropy. Zranil jsem si ošklivě koleno. Ale moje paličatost mi nedovolila účast na mistrovství vzdát. V zápase s rakouským závodní-

kem mi zraněné koleno povolilo a šel jsem k zemi. Odjížděl jsem naštvaný s devátým místem.

Přišel zlom v tvé sportovní kariéře?

Ten zásadní moment se stal až v září 1994, kdy mi kluboví trenéři oznámili, že končí a předávají mi oddíl. Teď vím, že jsem to neměl přijmout. Ale upřednostnil jsem tým před svou závodní kariérou, stal se ze mě trenér, dříve než nastal správný čas. Ale každá mince má svůj rub a líc. Díky tomu všemu jsem dnes trenér těch nejúžasnějších dětí v našem krásném městě. Věci se dějí tak jak mají.

Jak trénujete, kolik máte oddílů? Jak to všechno probíhá?

V čáslavském klubu je nyní aktuálně sedm tréninkových skupin, celkový počet představuje asi dvě stě aktivních členů. Největší tréninkové zatížení mají dorostenci, kteří trénují v objemu 9ti tréninkových jednotek týdně, z toho 3x dvoufázově a 2x v podobě regenerace. Tréninkové zatížení se mění dle přípravného či závodního období.

V čem spočívá tvoje práce?

Přímo v Čáslavi jsem hlavní trenér oddílu a mentor nyní již mých odchovanců, kteří mi výrazně trenérsky pomáhají s mladšími ročníky. Moc rád trénuji malé děti, ale specializuji se zejména na starší žáky a dorost. Jsem také profesionální trenér Českého svazu juda s přiděleným Sportovním střediskem, které je umístěné právě k nám do Čáslavi. Zastávám post předsedy Krajského svazu juda Středočeského kraje, kde ze své pozice zabezpečuji s realizačním týmem chod kraje, ale také vedu s trenérkou Lucií Chytrou krajskou reprezentaci.

Každý den vstávám lehce po páté ráno. Jdu na trénink s dětmi, nebo do práce na radnici. Z kanceláře přijíždím rovnou na tréninky, po trénincích pravidelně pracuji z domova a končím kolem půlnoci. Drtivou většinu víkendů jsem na závodech nebo soustředěních. Dovolená mi jen tak tak pokryje všechna soustředění, která většinou i sám pořádám. Volno anebo klasická dovolená do mého harmonogramu nepatří. Nestěžuji si, je to má volba.

Jak prožíváš se svými svěřenci úspěchy? Kdo jsou tvým nejlepšími žáky?

Tak jako dokážu být v určitých situacích klidný, tak jindy naprosto podlehnu emocím. Každý zápas svého svěřence prožívám. Někdy přicházejí tak dojemné chvíle, že se neubráním slzám. Velmi těžce nesu ztrátu dlouhodobě vedeného svěřence, nebo jeho neúspěchy – nejen na žíněnce, ale i v životě. Jsme spolu každý den, a tak je vazba silná. Vždy jsem chtěl mít hodně dětí a tohle je vlastně splnění mého snu.

Prvním odchovancem předaným do národní reprezentace byl můj syn Matěj Horský, na něj navázal Martin Šedivý a následně Andrea Prausová. Do Čáslavi přivezli ale i další děvčata a chlapci mnoho medailí. Loni jich bylo 5 z mistrovství republiky a první místo v celoroční soutěži oddílů Polabské ligy.

Co považuješ v současné době za nejlepší trenérských úspěch, na kterém ses podílel?

Adam Kopecký. Všiml jsem si ho na jednom krajském soustředění a byl jsem si hned jistý, že z něj bude šampion.

Adam je neskutečně cílevědomý, pokorný a skvělý kluk. Vybírali jsme pro něj vysoce ceněné soutěže a kempy, aby se tam otrkal a upozornil na sebe. Povedlo se. Adam startoval na „A“ turnaji a hned bodoval. Tento rok vyhrál Mistra Evropy a vzápětí přidal i Mistra Světa, to jsem prostě štěstím brečel. Na mezinárodním kempu v Nymburce jsem si kdysi všiml u závodníka z Ázerbájdžánu nového provedení korejské kata gummy. Věděl jsem, že přesně tohle Adamovi sedne. Následně jsme to pilovali. Dnes to je Adamova silná zbraň. Adam se v prosinci připravoval v Japonsku a v lednu ho čeká příprava v Koreji.

Každý člověk zažívá v životě určité zlomy, dá se říct, že stojí na „osudové“ křižovatce a jeho život se mění. Mnohdy ty předěly nebývají dobrovolné. V tvém případě tě zraněné koleno „nepustilo“ k vítězství, tvoji trenéři náhle „opuslili“ oddíl – a ty jsi byl postaven před rozhodnutí dát přednost sobě nebo družstvu; takových momentů by každý z nás mohl z vlastní zkušenosti vzpomenout určitě několik.

Někdy se mi zdá, že do určitého věku žijeme – dalo by se říci – nevědomě, prostě děláme, co nás napadne, někdy

taky blbosti, a vůbec neuvažujeme o smyslu svého chování. I já jsem žil velmi spontánně a nepřemýšlel jsem

o životě s nadhledem. Ale tyhle proměny přicházely a já jsem čím dál víc cítil, že jsem taky součást kolektivu a cokoliv, co dělám, iniciuji; to, jak se chovám, vyvolává nějaké reakce a že za vše cítím daleko větší zodpovědnost.

Tomu dobře rozumím. Když se ohlédnou já za svým životem, vidím období, kdy jsem dělala hlouposti, ale ta doba byla patrně užitečná k tomu, abych pochopila, že mohu vidět sebe a svět jinak. Možná to máš podobně. Teď jsi v roli místostarosty. To je důležitá pozice ve veřejném životě; pro město jsi, když použiji sportovní slovník, jedním z lídrů týmu.

Ano, to byl a také je velký zlom v mém životě. Začal jsem si uvědomovat, jak důležité je hrát i ve veřejném životě fér; že nikdo za nás neudělá z města bezproblémové místo, v kterém se všichni budou mít dobře. Že je potřeba vstoupit do veřejného života, nesedět doma a nadávat. Že je potřeba zajímat se o společný život, dobře spravovat majetek, být transparentní, otevřený... Nejde to samo a nejde to jednoduše. Lidi se

zlobí, když se něco nepovede. Někdy se zlobí právem, ale nikdo není neomylný – jindy se zlobí, protože nemají úplné informace o podstatě problému.

Lekce, které ti judo udělilo, teď to myslím samozřejmě s lehkou nadsázkou, z tebe vytvořily obětavého a aktivního hráče, nejen na tatami, ale i týmového spoluhráče.

Ano, bez lidí kolem to nejde – to je taky důvod proč bych rád poděkoval všem kolegům a blízkým z mých realizačních týmů, své rodině za pomoc, podporu a také trpělivost. Bez nich bych nic takového nezvládl a nedokázal. Dnes za mě vede řadu tréninků i Matěj, samozřejmě si uvědomuji, že se ve svých 19ti letech musí stále učit, ale ten dar má daný – to je to, s čím se musíte narodit; jako i já jsem „dostal“ úpol od svého dědečka. A tohle jsem si taky uvědomil. Že svým dětem předáváme své talenty, ale i město, zemi – a oni pokračují dál a dál.

Kam, Martine, kráčíš?

Kdysi jsem si myslel, že po mně musí

zůstat obrovské dílo, třeba továrna – osobní monument. Ale stavby se často stávají zbořeníšti bez duše. Trvalo mi roky, než jsem pochopil, že mou „továrnou“ jsou mé judistické děti. Předávání pochodně, kterou mi na určitý, vymezený čas svěřili zase moji trenéři.

Na radnici jsem se za první rok naučil, že „moc“ nabízí dvě možnosti. Buď se jí necháte opájet a začnete hrát představení „one man show“ bez sebereflexe, anebo si uvědomíte, že je dar, prostřednictvím něhož lze realizovat nejen své myšlenky, ale především odborníků v jednotlivých oborech, ve prospěch našeho města. Musíte přijmout odpovědnost za každé rozhodnutí, které uděláte s vědomím, že nikdy se nelze zavděčit všem – a vy jste se rozhodli ve prospěch většiny.

Jaké jsou teď priority?

Čekají nás zásadní rekonstrukce na Valech, ve vnitroblocích, v parcích a přístupu k zeleni všeobecně. Musíme zajistit masivnější výstavbu bytů a k nim napojené infrastruktury a v neposlední řadě – zachování nemocnice.

Mám pocit, že mnoho občanů si neuvědomuje, jak obrovská je problematika s doměřením poplatků za ukládání odpadu na skládku, tato kauza přesahuje rámec našeho města. Neuvádím zde výčet klasické údržby, která je přirozenou součástí každodenní péče o veřejný prostor. Příjem finančních prostředků je omezený, proto je potřeba velmi dobře zvažovat další provozně ztrátové stavby, které zatěžují městský rozpočet nejen provozní ztrátou, ale také následnou údržbou. Hledáme a vytváříme další zdroje příjmů. Nejsou to kroky, které lze vidět hned, ale mají systematický vývoj, jehož výsledky se projeví v následných měsících, rocích.

Co by sis přál do nového roku 2020?

Mám neskromné přání. Opravdu bych si přál, abychom se mohli všichni stát týmovými hráči a hráli poctivě v dresu města Čáslav. Myslím, že lze komunikovat a domlouvat se v klidu, bez agrese, bez podrazů, nacházet společná řešení.

Rozhovor zaznamenala Kamila Ženatá

**EVA ALBRECHTOVÁ – 29 LET V DIVADLE,
730 000 DIVÁKŮ A 2300 PŘEDSTAVENÍ**

Časlavské noviny, březen 2020

Je zimní podvečer, mokré chodníky se lesknou po dešti, v kalužích se odrážejí světla lamp. Stojím na křižovatce Dusíkovy a Jeníkovské ulice, pozoruji budovu divadla. Uvědomuji si, jak krásná a monumentální stavba to je. Chodím kolem už víc než šedesát let, ale až teď, když se opravdu zastavím a vystoupím z mumraje všedního života, vnímám ji, jako bych ji viděla poprvé. Okna svítí, hlavní vchod do ulice je otevřený, přicházejí první návštěvníci. Zdá se, že se zde neustále odehrávají malé slavnosti.

Vejdou po schodech do prvního patra a ocitám se v kanceláři ředitelky divadla. Eva Albrechtová se stará o jeho chod od roku 1991.

Evo, když jsi byla malá, chodila jsi ráda do divadla? Zapůsobila na tebe nějaká hra víc než ostatní?

Samozřejmě! S rodiči jsme často jezdili do Divadla Oldřicha Stibora, nyní Moravského divadla, v Olomouci. Všechny zhlédnuté divadelní hry ale převysoval zážitek z *Trosečníka* od Bolka

Polívky. Bylo mi sedmnáct let a byla jsem ohromena osobností Bolka Polívky – byl také samozřejmě o čtyřicet let mladší.

Trosečník bylo jeho autorské divadelní představení z počátku éry Divadla Na provázku. Polívkovi tehdy stačila jedna železná postel, aby na ní rozehrál témata osamění, smutku, ztroskotání, ale také podmanivým způsobem vyjádřil velikost a sílu lidského ducha. Ano. To byl pro mě iniciační zážitek.

Čím jsi chtěla být? O čem jsi snila, když jsi byla malá?

Když mi byly čtyři roky, chtěla jsem být zpěvačkou, když mi bylo deset, bylo jasné, že zpěvačkou nebudu. Vždycky jsem si přála pracovat mezi lidmi – mám lidi ráda. A tenhle sen se vyplnil.

Které životní okolnosti a kteří lidé tě ovlivnili?

Bezesporu doba – šedesátá léta, v kterých jsem vyrůstala, se do mě silně zapsaly. Z některých neblahých nastavení se vzpamatovávám dodnes. Doma se říkalo něco, co se na veřejnosti říkat

nesmělo – a strach z toho, že budu potrestaná, nebo někdo z mého okolí, za názory, které mám, překonávám dodnes. Nicméně je to generační postižení a nejsem v tom sama. Žila jsem jako malá u babičky a dědy. Můj děda byl jen pro mě. Hodně mi četl, chodili jsme spolu na dlouhé procházky, věnoval se mi trpělivě a s láskou. On byl hlavní postavou mého dětství.

Jak se stalo, že žiješ v Čáslavi?

Za to také mohou dobové události. V padesátých letech lidé získávali pracovní místa na takzvané umístěnky, které jim měnily život a míchaly s mezilidskými vztahy. Moje tchýně, která žila celý život v Čáslavi, dostala umístěnku do Prostějova. Nebylo to pro ni jednoduché – cítila se vytržená z kořenů, sama a bez možnosti žít v blízkých vztazích, jež nechala v Čáslavi. Kdo to nezažil, nedokáže si představit, jaký je to vnitřní boj. Já jsem naopak se svým mužem odešla z Prostějova, zpět do prázdného čáslavského domku, do města, kde jsem zase já nikoho neznala.

Jsi ředitelkou divadla již 29 let a za tu dobu navštívilo divadlo přibližně 730 000 diváků. To je hodně vysoké číslo. Víš, kolik představení to bylo dohromady?

Číslo je ohromující. Je to kolem 2300 představení.

Ve městě, které má něco přes deset tisíc tři sta obyvatel, je to skoro neuvěřitelné. Znamená to, že čáslavští občané chodí rádi do divadla?

Ano, snažíme se dramaturgicky pokrýt všechny vrstvy zájmů, žánrů a uměleckých požadavků našich diváků, skladba programu odpovídá těmto potřebám. Výběr nám komplikují technicky složitější představení, které ovšem odpovídají nárokům na současnou divadelní techniku – se špičkovým hereckým obsazením, audio-vizuálními a scénickými požadavky, jež do divadla v současnosti pozvat nemůžeme. Vybavení divadla je zastaralé.

Která představení by sis přála v divadle uvést?

Mimo tato technická omezení potřebujeme mít na zřeteli i to, zda o tu či

onu konkrétní hru by byl mezi našimi diváky zájem. Divadlo je závislé na prodaných vstupenkách a tak často balancujeme mezi dobrým prodejem a nepříjemnou ztrátou. Přála bych si v Čáslavi uvést hru Klicperova divadla z Hradce Králové – Kunderovy *Ptákoviny*, které autorsky zpracoval Vladimír Morávek. Nehraje v ní ale žádný známý herec a tak nevím, zda bychom byli divácky úspěšní a představení byli schopni zaplatit. Na začátku letošního roku jsme uvedli Dejvické divadlo a jeho *Vzkříšení*. Byl by úspěch, kdyby se nám podařilo získat i jejich další hru *Elegance molekuly*, kterou režíroval Petr Zelenka. Dejvické divadlo je vždy skvělé.

Rekonstrukce divadla, výročí 150 let divadla a ... co k tomu chceš říct? Přístavba Dusíkova divadla nově vzniklá Nová scéna se dostala do finále a nakonec i zvítězila v architektonické soutěži Cena Klubu za starou Prahu.

Divadlo je v procesu proměny. Budo-va je jednou z nekrásnějších v Čáslavi, je odkazem našich předků, péče o ni je v zájmu všech. Jak už to s rekonstruk-

cemi a stavbami bývá, trvá to dlouho – a občas se zdá, že nekonečně dlouho. Teď došlo k posunutí její poslední fáze. Současný technický stav vybavení divadla znamená obrovské potíže, zařízení je jak z babiččiny krabičky. Ani sedadla nejsou úplně v pořádku, jsou sedmdesát let stará. V únoru vedení města přislíbilo, že poslední fáze rekonstrukce bude ukončena v roce 2021.

Divadlo je živá budova, co všechno se v divadle odehrává, když se zrovna večer nehraje?

Dá se říct, že se divadlo stalo centrem společenského, uměleckého a susedského dění, v jeden moment zde mnohdy souběžně běží několik aktivit. Pořádají se zde pravidelné přednášky Muzejního a vlastivědného spolku „Včela Čáslavská“, což je nejstarší muzejní spolek u nás, který byl založen v roce 1864. Při výběru jména se jeho zakladatelé nejspíš inspirovali dílem slavného římského básníka Vergilia a chtěli jako pilné včelky sbírat a opatrovat památky minulosti. Jeho členové podnikali v Čáslavi a okolí první archeologické

výzkumy, vydávali první muzeologické časopisy u nás a zasloužili se i o výstavbu muzejní budovy v roce 1884. Schází se zde Klub rodáků a přátel města Čáslavi a Čáslavský fotoklub, ten loni oslavil sto let od založení a je druhým – po Praze nejstarším – fotoklubem v Čechách. Ale také Apoštolská církev české republiky, rybáři, Nadační fond pro zachování a rozvoj kulturního dědictví regionů Čáslavska a Kutnohorska pod vedením PharmDr. Vladimíra Finsterleho, zasedá zde zastupitelstvo města, pořádají se různé projekce (minulý týden uváděl Milan Klíma na Nové scéně Operaci *ONTERO*, což je vzdělávací projekt pro žáky 2. stupně základních škol). Setkávají se zde ochotníci, nově zde fungují tři divadelní skupiny. Režisérka Hana Chovanová připravuje hru *Amant* autora Pavla Němce, premiéra je plánována na březen 2020. V režii Zdeny Nezbedové hra *Hrobka s vyhlídkou* od Normana Robbinse bude uvedena v květnu 2020. A již premiérované představení od Jána Uličianského *Malá princezna*, které režisérsky vedla Klára Fidlerová, se představilo na přehlídce amatérského divadla v Praze letos v únoru.

Akcí za jeden kalendářní rok je kolem dvě stě padesátí a k tomu osmdesát představení v divadle.

Na začátku rozhovoru jsi, Evo, řkala, že je pro tebe důležité pracovat mezi lidmi. Kdo tvoří tým, který stará se o provoz divadla?

Produkční Hanka Tvrđíková vytváří program divadla pro veřejnost i pro školy. Říká, že je v práci ráda a těší ji. Šárka Kohoutová má na starosti web divadla a kina, podílí se na instalaci výstav a prodává vstupenky, chová československé vlčáky a dělá výborné kozí sýry! Zdena Vavřinová důležitá postava týmu je strážkyně pokladu, účetní a pokladní v jedné osobě, má ráda dobré jídlo a miluje děti – své i ostatní. František Zachař, správce budov a inventáře, člověk, který je srostlý s divadelní budovou. Tomáš Bolech, technik, Ferda mravenec – práce všeho druhu, člověk, bez kterého si chod divadla neumím představit. Veronika Timkovičová, provozní a úklidové práce, má ráda, když je divadlo jako ze škatulky.

Jakou by sis přála Čáslav?

Jako Litomyšl! Zvlášť, když tam člověk nežije a idealizuje si to...

Čáslav – otevřenou, živou, sousedskou.

Rozhovor zaznamenala: Kamila Ženatá,

foto: Miroslav Lepeška

ŠÉF TĚŽÍ ZE STRACHU PODŘÍZENÝCH, NÁČELNÍK Z NADŠENÍ SVÝCH KOLEGŮ

Čáslavské noviny, leden 2021

Už dlouho víme, že věci dopadnou tak dobře, jak dobří budeme my sami. Záleží na nás všech, ne jen na jednotlivcích, ale na celku, který spolu vytváříme. Případný problém neleží mezi „my“ a „oni“. To pak namísto řešení problému vzniká boj. Ve skutečnosti mají „my“ a „oni“ problém společný. Být součástí nějaké skupiny, vědět, že někam patřím, že mám někde své místo, je důležitý životní pocit. I město je domov. O domově, cestě životem a o složitosti současné doby rozmlouvala se starostou města Čáslavi Vlastislavem Málkem Kamila Ženatá.

V kuchyni na policice stojí starý baculatý hrníček s drobnými kvítky. Pokaždé, když se na něj podívám, připomene mi dětství. Pila jsem z něj čaj s medem a citronem, často jsem bývala nemocná. Mnohokrát k nám večer přijížděla lékařská pohotovost – skoro vždy sloužil tvůj tatínek. Vybavuji si jeho postavu v bílém plášti, jak stojí ve dveřích s kufríkem a usmívá

se na mě. Jaké vzpomínky na svého tátu máš ty?

Lékař, ředitel nemocnice, sportovec, osobnost, autorita, vlídný člověk připravený pomáhat lidem, ale hlavně táta. Mohl bych o něm vyprávět dlouho, měli jsme krásný vztah, prožíval se mnou všechny moje životní cesty. Byl všestranný sportovec: hrál fotbal, basket, byl výborný atlet. Jeho, ve své době čáslavský rekord ve skoku o tyči 315 cm (tyč byla bambusová, s dopadem skokana do písku), je pro mě nepředstavitelný. Byl velký čáslavský patriot a myslím si, že se svými kolegy, zejména s osobním přítelem MUDr. Jiřím Kunáškem, toho v oblasti zdravotní péče na Čáslavsku jako dlouholetý ředitel čáslavské nemocnice s poliklinikou hodně vykonal.

Kde jsi prožil dětství? Na co rád vzpomínáš? Jaké zážitky formovaly tvůj život a jaké zkušenosti z té doby využíváš ještě dnes?

V Čáslavi žiju téměř celý život, ale narodil jsem se v Pardubicích, kde táta chvíli pracoval v nemocnici, než

nastoupil jako „obvodák“ v Čáslavi. Doubravice, čtvrt Pardubic, kde jsme rok bydleli, si nevybavuji, město mého života je Čáslav. Od dětství jsem inklinoval ke sportu, zejména k míčovým a kolektivním sportům, v čemž mě táta podporoval. Snad proto se cítím zejména jako týmový hráč. Miluji Vodranty, lesopark se zázemím pro množství sportů. Měli jsme skvělou fotbalovou partu, která spolu vyrůstala a od žákovské etapy do mých třiceti let, kdy jsem kvůli vážným zdravotním problémům s výkonnostním sportem musel skončit, jsme nosili dres jednoho klubu. Tehdy to bylo jinak než dnes, kdy se týmy skládají podle finančních možností klubu. Nás diváci znali od dětství a taky jsme to od „podlipáků“, skupiny nejvěrnějších diváků, kteří hodnotili zápasy při korzování alejí na náměstí, často schytali, když se nám nedařilo. Dodnes mám mezi spoluhráči plno přátel a vzpomínám na čáslavské trenéry, kteří se nám věnovali. Pánové Čálek, Lasák, Valtr mi zůstanou navždy v paměti. Taky jsem viděl, jak vedle nás ve Vodrantech trénovala Jarmila Kra-

tochvílová pod vedením Mirka Kváče a pak Lída Formanová trénovaná Jarmilou. To vše mě ovlivňovalo, inspirovalo a naplňovalo.

Když pochopíme vazby, vlivy, podněty a okolí kolem jedince, uvidíme jeho život jako cestu, která má svůj začátek a různé životní etapy. Jako děti a dospívající míváme představy o životě, máme své sny, plány, představy. Jak jsi v té době přemýšlel o životě? Kým jsi chtěl být? Čemu jsi věřil? Kdo měl na tebe vliv?

Středoškolská studia jsem absolvoval na čáslavském gymnáziu. Inklinoval jsem kromě sportu k humanitním předmětům. Z dorostenecké reprezentace kraje jsem to do státní nedotáhl, přesto jsem v koutku duše doufal v kariéru vrcholového sportovce. I z toho důvodu jsem si vybral právnické studium. To šlo snad nejlépe skloubit se sportem. Ohledně studia práv jsem měl příklad ve starším bratrovi, který práva dokončoval v době, kdy jsem se já na fakultu do Prahy hlásil. A pak ty filmy, v nichž neohrožený advokát dostane svého

klienta ze svízelné situace, přesvědčí porotu o nevině svého mandanta! Vše se nakonec vyvinulo jinak. Myšlenky na vrcholový sport jsem opustil. Práva mě moc bavila, ale přiznám se, že pozice neohroženého bojovníka v soudních síních nebylo to, v čem bych se vyžíval. Svazoval mě pocit zodpovědnosti za výsledek sporu a kauzy jsem vždy bral velmi osobně. Těžce jsem nesl pocit křivdy, manipulace s fakty a zneužití práva k získání neoprávněné výhody.

V současné době je stále více akcentován pohled na společnost jako na systém, který je vytvářen občanskou komunitou. Lidmi, v jejichž osobních postojích se odráží jejich zájem o místa, kde žijí. Těmi, kteří přinášejí různé iniciativy a dobrovolně pracují ve prospěch celku. Ukazuje se, že lidé v regionech sami nejlépe znají řešení problémů, jsou nejlepšími hospodáři, protože k místům, která jsou jejich domovem, mají svůj osobní vztah.

Jsi s městem Čáslav propojen celým svým životem. Tvůj děda Josef Oliva byl starostou města v letech 1929

až 1931. V té době město kulturně, ale i občansky nemírně vzkvétalo. I tvoje životní cesta, vzdělání a následné zkušenosti z advokátní praxe směřovaly k veřejnému prostoru a správě věcí veřejných. 1. listopadu roku 2018 jsi byl na ustavujícím zasedání městského zastupitelstva zvolen starostou. Jak se díváš na ty dva roky, které od té chvíle utekly?

Uplynulé dva roky byly skutečně hektické, hned první den ve funkci mě zastihl telefonát ze skládky, že hrozí navážením 70 tisíc tun kalů z ostravských lagun. To nás zaměstnalo na dlouhé týdny. Skládky a zejména poplatky za odpady představují hlavní náplň mé práce. Úsilí o zjednání nápravy zabere spoustu času, studia mnoha podkladů, stanovisek správních a soudních rozhodnutí, jednání ve Sněmovně, s ČIŽP, se senátory, ústavními právníky, krajským úřadem. Po dvou letech stále neznáme výsledek a čelíme silnému tlaku odpadové lobby na všech úrovních. Počínání ministra životního prostředí, který je nečinný, je pro mě ohromné zklamání: před problémy strká hlavu do pís-

ku, a proto jsem ho i veřejně vyzval, aby rezignoval na funkci. S vědomím, že ho z toho hlava bolet nebude. Chtěl jsem, aby on i široká veřejnost vnímali, že nelze tolerovat vše, že občané nejsou ovce, které se před každým shrbí. Ale není tu jen skládka. Město zasáhla oprava mostů na obchvatu a dvakrát po dlouhé měsíce vedla městem objížďka. Ne každý akceptoval řešení doporučené znaleckým ústavem jako nejlepší ze všech špatných variant. Velkou pozornost věnujeme městské nemocnici, udržení dostupnosti zdravotní péče. V konkurenci se zařízeními, která dostávají významné státní nebo krajské dotace, je to náročný úkol. K tomu ještě napětí v personální oblasti, není snadné nahradit lékaře, kteří chybí v celé republice.

Vždy mi název funkce „starosta“ asocioval muže, který má s městem „starosti“. Jaké jsou teď tvoje starosti? Už jsi jednou výstižně popsal, jakým způsobem by starosta mohl a měl vést město – jako týmový hráč?

Základem slova starosta je starost.

Starost ale nemusí být jen negativní lidská emoce, která vzniká v důsledku strachu a pocitu nejistoty z neznáma. Hlavní smysl a poslání starosty je starat se. Starosta se musí starat ve svém městě o spoustu věcí, které jsou pro něj třeba i neznámé, s kterými se ve svém dosavadním životě a působení třeba ani nesetkal. Je důležité, že na takové věci není sám, že je členem týmu. Nikdy jsem nechtěl být jeho šéfem, spíš takovým náčelníkem. Šéf říká já, náčelník my, šéf lidi řídí, náčelník vede, šéf těží ze strachu podřízených, náčelník z nadšení svých kolegů, šéf říká jděte to udělat, náčelník pojďte to udělat. Mám štěstí, že kolektiv, ve kterém nyní pracuji, je plný aktivních lidí, kteří chtějí pracovat pro tým. Ať jde o radu města nebo zaměstnance úřadu. Na nejbližší spolupracovníky se mohu plně spolehnout, vedle mě rostou a nebojím se, že mě převýší. Naopak využívám jejich potenciál a těší mě, že své schopnosti plně uplatňují. Platí to o mnohých, ale zmíním zejména místostarostu města Martina Horského a tajemníka Martina Ronovského.

Komunikace s občany získává i podobu setkání, které se nazývají *Čas pro všechny*. O co se jedná?

Dnešní doba nám neumožňuje z důvodu epidemiologických opatření mnoho veřejných kontaktů. Omezují se úřední hodiny. Chtěli jsme se pravidelně

neformálně scházet s občany, abychom naslouchali jejich názorům, mohli jim představit naše plány a informovali je o aktuálním dění. Z očí do očí. Epidemie nám to zatím zhatila. Tak jsme zkusili kontakt prostřednictvím videochatu Microsoft Teams. Prvního takového setkání se zúčastnilo několik občanů, budeme v tom ale pokračovat. Někdy čelíme kritice, že nejsme dostatečně otevření. Málokdo si už ale uvědomuje, že ještě nedávno zvukový záznam z jednání zastupitelstva nebyl zveřejňován a kdo na jednání nepřišel, nemohl si poslechnout, o čem se jednalo. Listopadové jednání sledovalo online na 400 diváků.

Lidové přísloví říká, že boží mlýny melou pomalu, ale jistě. Vidíš to stejně, jako zkušený advokát?

Chci tomu věřit. Velmi mě potěšilo, že konečně zasáhla Národní centrála proti organizovanému zločinu ve veřejně známém pokřiveném fotbalovém prostředí. Mnozí se vysmívali mému klientovi, Ladislavu Vízkovi, kterého zastupuji v soudním řízení, vede-

ném proti němu Romanem Berbrem, že je to mluvka, který nemá žádné důkazy pro svá tvrzení. Spor prý musíme prohrát a varovali nás, že to může mít pro nás oba důsledky. Ledacos nám bylo naznačováno. Dnes po zásahu NCOZ, po němž skončil Roman Berbr ve vazbě, je najednou plno odvážných, kterým je všechno jasné a vědí, co se dělo a co se má nyní udělat. Obdobná situace je v kauze odpadového hospodářství. Mnozí vědí, co je jasné, ale odvahy věci měnit nemají. „Víš, proti komu jdete, jaké má krytí, jakou podporu má na ministerstvu a v zákonodárčích?“ ptal se nás kdekdo. Víím. Ale také Roman Berbr si byl jistý, že je nedotknutelný a nikdo mu nic nedokáže.

O problémech, které město řeší, se průběžně hovoří. Které z nich vnímáš jako podstatné? Jaký vývoj v těchto záležitostech lze očekávat?

Samozřejmě nejdůležitější jsou pro nás nemocnice a zajištění zdrojů z poplatků za ukládaný odpad na skládku v Čáslavi. V roce 2019 jsme získali za uložené odpady jen cca 17 mil. korun, v roce

2020 jsme již do 30. 9. získali téměř dvojnásobek. A to si stále myslíme, že nám náleží několikanásobně více. Pokud chce město realizovat akce, které ho kráslí a udržuje na úrovni, na kterou si občané zvykli, musí pro to mít zdroje. Příjmy z daní budou vinou koronavirové pandemie klesat, a tak je pro nás zásadní získat další z poplatků za odpady a třeba i díky radaru v obci Horky a perspektivně i na obchvatu města. Víím, že se nebude všem líbit, ale radary budou nejen garantovat bezpečnost silničního provozu, ale za překračování rychlosti budou pokutováni řidiči, kteří předpisy nedodržují. Nemůžeme realizovat jen akce, které jsou sice viditelné, ale jejichž provoz je ztrátový a je nutné je neustále dotovat. A také z čeho? Nemáme jen nemocnici, chceme vybudovat krásnou novou mateřskou školkou, jejíž studii jsme představili, a velký pozitivní ohlas byl pro nás povzbuzením a důkazem, že uvažujeme správným směrem.

Jsou i radosti a úspěchy. Patří k nim bezesporu i tato zpráva: „Projekt Obce v datech a společnost Deloitte vyhla-

šují každý rok index kvality života v českých městech na základě veřejně dostupných dat 206 obcí. Letos vyhodnotily Čáslav jako město, které stouplo o 51 míst – z loňského 147. místa na 96.“

Z pohledu „skokana“ v umístění na žebříčku obcí jsme se umístili na druhém místě a posun v celkovém hodnocení o 51 míst zaregistrovali mnozí. Někteří místní však větší pozornost věnovali jednotlivostem a zdůrazňovali, v kterých oblastech hodnocení jsme si pohoršili. Je třeba to vnímat realisticky, některé ukazatele nelze měnit ze dne na den, na některé nemáme z pozice samosprávy úplně vliv. Ale posun v celkovém hodnocení kvality života obcí ČR je důležitý signál. Lidé to vnímají a nás to nesmí ukolébat. Musíme se snažit měnit k lepšímu to, co můžeme.

Zažíváme v současnosti snad nejdramatičtější epizodu v soudobé historii. Potvrzuje se, že nemocnice má pro město svůj nezastupitelný význam. Přesto je její existence neustále ohrožována nepříznivými okolnostmi.

Nemocnice je pro celý čáslavský region velmi důležitá a mě těší, že to tak vnímají i obce širokého regionu. Věřím, že naše nemocnice bude mít své místo v síti nemocnic, kterou koncipuje ministerstvo zdravotnictví. Snad se změní i postoj Středočeského kraje, pro který byla čáslavská nemocnice nechtěnou Popelkou, kterou nikdo na bál nezval. Kolegyně radní MUDr. Mandáková by se měla stát místopředsedkyní Výboru pro zdravotnictví Středočeského kraje. Jak Míšu znám, bude její hlas silně slyšet na jednání. Přál bych si, aby naši spoluobčané nepodléhali zaručeným zprávám a dezinformacím o konci nemocnice, o nekalých záměrech s ní v budoucnosti, o personálním stavu, který nezaručuje kvalitní péči. Není lehká doba, ale děláme vše pro to, aby nemocnice fungovala a péče, na kterou jsou občané našeho regionu zvyklí, byla zachována i v dalším období.

Je rozdíl v druhé vlně epidemie oproti první? Myslím tím v atmosféře ve městě, v míře soudržnosti a spolupráce?

Těžko říci. Budu-li vycházet z toho, jak jsou lidé rozpačití z chaotických a mnoh-

dy protichůdných sdělení od nejvyšších státních představitelů, tak i v Čáslavi panuje menší důvěra v přijatá opatření. Na druhou stranu reakce praktických lékařů, vojáků, studentů, kteří pomáhají v nemocnici i domově důchodců, mě naplňuje optimismem, že ve zlých časech lidé pomohou, nabídnou své síly a projeví se odhodlání vše zvládnout. Občas jsou lidé alergičtí na slova spojíme se, soudržnost, souzáležitost, spolu to zvládneme. Někoho to dráždí jako fráze. Ale bez toho, aby si lidé nebyli lhostejní a podpořili se v době, když je to potřeba, to nejde.

Závěr našeho rozhovoru bude novoroční. Jaké hodnoty si teď uvědomujeme – v nelehké hektické době, a přitom ve svátečním čase ztišení. Jaká jsou tvá přání a povzbuzení ke svátkům konce roku, novému roku, naději...?

Přesvědčil jsem se, že týmová práce má mnohem větší efekt, než kdyby se člověk musel spolehnout jen na jedince, byť ve významném postavení. Rok 2020 mně přinesl silné zážitky z akcí Formanovy Čáslavi. Všechny

se podařily. Nabíjelo mě setkávání se s lidmi, kteří naprosto nezištně, bez nároku na odměnu, ve svém volném čase, často po večerech, připravovali akce pro druhé. Úžasné byly „Dvorky“, jako doprovodný program festivalu Formanova Čáslav, jehož vyvrcholení – představení divadla bratří Formanů Deadtown, zmařila epidemie koronaviru. Navázali jsme ale krásné vztahy s bratry Formanovými i Dejvickým divadlem, které by k nám mělo zavítat příští rok v rámci dalšího ročníku festivalu Formanova Čáslav. Čáslavské náměstí i různá zákoutí byla ve dnech konání „Dvorků“ po tři dny zaplněna lidmi nejen z Čáslavi. Vládl zde úsměv a pohoda. Byly to takové předčasné Vánoce plné porozumění, lidí, kteří si byli blízcí. Moc za to děkuji.

Přeji všem, aby byli hodně zdraví, abychom zvládli všechna úskalí pandemie, abychom mysleli na druhé a pomáhali si. Těším se na vše, co před nás postaví rok 2021. Věřím, že do něho vstoupíme posílení tím, co jsme zvládli a překonali, a plní síly a odhodlání naše krásné město společně rozvíjet.

**NA ZAČÁTKU KAŽDÉ SPOLEČNÉ CESTY
JE SETKÁNÍ**

***Rozhovor s MGA. Klárou Fidlerovou,
předsedkyní spolku Formanova
Čáslav***

Čáslavské noviny

Mám o tobě představu, že jsi žena mnoha profesí a zájmů. Jak vnímáš ty sama sebe?

Profesi mám jen jednu, jsem učitelka. A vzhledem k tomu, že známé příznaky tohoto povolání u mě byly vždycky spíš učitelskou determinací než deformací, už mi to nikdy nikdo neodpáře. Nicméně velmi amatérsky se taky věnuju časově a psychicky nejnáročnější profesi – mateřství.

Že jsem žena mnoha profesí a zájmů je podle mě iluze, která plyne z toho, že dělám tytéž nebo podobné věci na více místech. U mě se vše točí víceméně kolem divadla, literatury a dětí. Dnešdávna jsem na plný úvazek učila češtinu, angličtinu a dramatickou výchovu na své alma mater, na Gymnázium a SOŠPg Čáslav, teď vedu jednu dětskou divadelní skupinu na gymnázium, jednu

na ZUŠ J. L. Dusíka, jednu dospěláčkou pod spolkem ATAKDÁL, pracuju pro Formanovu Čáslav, z. s., kulturní komisi, občas píšu recenze na knihy a inscenace pro děti a mládež a zasedám v porotě dětských přehlídek uměleckého přednesu. Taky jsem před pár měsíci dokončila dramaterapeutický výcvik a chtěla jsem se ponořit hlouběji do této profese, ale ... To „ale“ má asi nejbliž k odpovědi na tvou otázku. Případám si jako o dvacet let opožděný maturant, který si má vybrat, co tedy bude v životě naplno dělat a ...NEVÍ!

Jaký máš vztah k Čáslavi a jak se ti v Čáslavi žije?

Momentálně hrozně sentimentální. Nedávno jsem v takovém krásném ránu chodila celá dojatá po Čáslavi a fotila jsem si místa, kde jsem bydlela. „Růžovku“, nejspodnější panelák Těsnohlídkovy ulice, odraz čeplovské bytovky na hladině Podměšťáku a dům v Jablonské ulici, kde žiju teď. Živě si pamatuju, jak mě na gymplu děsila představa, že bych měla v Čáslavi ztvrdnout na celý život. A tak si říkám, kde

se šmankote vzal můj současný sentimentální patriotismus?! Nejspíš za to bude moct odloučení. Skoro celý svůj dospělý život jsem totiž bydlela v Dolních Bučicích – a nezvykla jsem si. Nejhorší bylo, když jsem šla s pejskem na procházku do Vodrant, nebo s dětmi na vala či na hřiště u rybníka a známí se mě ptali: „Co ty tady?“ To jsem nemohla rozdýchat. Co já tady? Já jsem tu přece doma! Tak teď už mám v občance zase trvalé bydliště v Čáslavi a nemusím se cítit jako host ve vlastním městě. A žije se mi tu hezky: od chvíle, kdy sem opět oficiálně patřím, si užívám maličká milá setkání: nejčastěji se zapovídám s „kolegy pejškaři“ a úplně dětinsky se raduju, když se pak poznáme i bez těch našich ratlíků. Úsměv, vtip a hezká slova taky chodím zcela účelně nasávat do některých obchodů. Třeba do Zdravé výživy, do Bylinky, do květinářství U Kašny, do Merhautova pekařství, do starého papírnictví a do sousední drogerie i do té na pěší zóně. Tam zásadně neposílám děti ani manžela, to je moje denní dávka emocí.

Ale k tomu, abych se v Čáslavi cítila

opravdu dobře, přispěly obrovskou měrou ještě dvě věci. Moji kolegové a přátelé (dva v jednom) z Formanovy Čáslavi a z divadelního spolku Atakdál a dům rodiny Chramostových (rodiny předválečného starosty Antonína Chramosty), v němž jsme si pronajali byt. Nejkouzelnějším místem v Čáslavi je pro mě tamější zahrada. Jak z knížky Jiřího Trnky! Vnímám jako obrovské požehnání, že na tom místě můžu být, byť třeba jenom na čas. A spolky Atakdál a Formanova Čáslav, to jsou další záznaky v mém životě. Asi si s tím sentimentem nedám pokoj, ale já jsem hrozně vděčná za to, že mě všichni tihle lidi „vzali do party“, nebo v případě Atakdálu skupiny Bée spíš, že se mnou tu partu vytvořili a udrželi.

Jakými kouzly tě *k sobě* přitáhlo divadlo? A teď to myslím v obojím významu. Jednak že ses rozhodla věnovat divadelní práci s druhými lidmi a jednak že prostřednictvím divadla poznáváš sama sebe, což je způsob, jak dramaterapeut pracuje s dramaty v sobě – a poté i vnitřními konflikty

těch, kteří se mu s důvěrou odevzdají.

To, co miluju nejen na divadle a dramaterapii, je možnost prožívat v kůži někoho jiného, podívat se na svět z jiné perspektivy než z té svojí. A hraní rolí (ať už divadelní, výchovné či terapeutické) vám navíc umožní tohle prožít celou svou bytostí, ne jen v představách. Dovolí vám přefiltrovat „cizí“ (a proto většinou „nežádoucí“) myšlenky a pocity přes svoje tělo. A tím si uvědomit, že to cizí a jiné není zas tak jiné, že to v sobě máte taky. V jiné míře, za jiných okolností, ale máte. Když na to přijde, obejdu se v divadle i bez dramatickosti (za což by mě dal asi každý teatrolog kamenovat), ale neodpustím mu, když mi nepřinese nějaký nový pohled na svět a tím i nové zjištění o sobě. Ve své divadelně-pedagogické práci zbožňuju okamžiky, kdy introvertní děti nebo děti s pochroumaným sebevědomím (a dospělí tím spíš) po měsících vnitřních bojů sestoupí po premiéře z jeviště s rozzářenými očima, ruměnými tvářemi a pocitem, že „to“ v sobě mají a že dokázaly něco, na co by se

před rokem bály pomyslet. A já vím, že tuhle svou stránku objevily a budou ji moci použít, až budou potřebovat.

Ve všech rolích, které jsi vyjmenovala, vystupuješ v pozici „vedoucího týmu“. Ať je to v situaci, kdy jako učitelka stojíš před třídou, jako divadelní režisérka určuješ směr, jakým se má zkoušení hry ubírat, jako předsedkyně spolku Formanova Čáslav jsi v čele iniciativy, která přináší do města nové podněty a nabízí celou řadu uměleckých, společenských a občanských aktivit. Zcela určitě tě vede nějaké tvé vnitřní nastavení. Zajímalo by mě, jaký společný jmenovatel spojuje tyto činnosti a co by mohlo být výsledkem tvého působení v těchto skupinách?

S vůdčím duchem jsem se bezpochyby už narodila, což ovšem neznamená, že je pro mě snadné ho uplatňovat. A tak si myslím, že mi osud vedoucí roli neustále upgraduje, abych ji už konečně přijala a naučila se s ní zacházet. Stejně důležitým společným jmenovatelem mých aktivit je ovšem můj spásitelský komplex. Jedna moje oblíbená postava

z fantastické literatury má schopnost „vidět pravdu“ o lidech. Kdybych já měla tenhle dar, pravděpodobně bych zemřela vyčerpaním při záchraně lidstva. Ve všem, co dělám, se totiž pořád snažím všemožně (a leckdy i dost nemožně) pomáhat druhým. Takže vidět, co druzí opravdu potřebují, by trochu eliminovalo to moje „nemožné“ spasitelství, s tím všemožným by mi ale zas tak zásadně nepomohlo. Ona jedna věc je „vidět tu pravdu“ a druhá umět s ní něco udělat. Tak to by mohl být ideální výsledek mého působení kdekoli. Najít s ostatními cestu, jak změnit věci k lepšímu.

Jak by se dalo najít cestu s ostatními, nebo také ještě jinak, cestu k ostatním. A jak změnit věci k lepšímu? Pokud můžeš být konkrétnější, máš teď na mysli naše prostředí v Čáslavi.

Na začátku každé společné cesty je setkání. Opravdové lidské setkání se. Zní to jednoduše a jednoduché to je, ne však snadné. Zkuste se třeba lidsky potkat s někým, od koho už předem očekáváte nějakou formu útoku (ať už

je to nebezpečí reálné nebo ne)! Bude to jako byste proti němu stáli s vytaseným mečem, štítem v ruce a v brnění. V takovém nastavení se můžete utkat, ne potkat. Aby lidé odložili svoji zbraň, ať už má jakoukoli podobu, potřebují se cítit v bezpečí. Takže můj recept na změnu k lepšímu je vytvářet příležitosti, při nichž můžeme něco sdílet, aniž bychom se báli, že si například vyslovením svého názoru zavaříme na problémy u někoho vlivného, nebo že třeba jenom nejsme na něco dost chytrí nebo vzdělaní, krásní nebo „in“, nemáme dost peněz atd. Mnoho z těchto obav je zbytečných, to ale tomu, kdo se bojí, nevysvětlíte. Musí na to, že lidé kolem nejsou potenciální hrozbou, ale častěji potenciální spřízněnou duší, přijít vlastní pozitivní zkušeností. A já vážně věřím, že právě k tomu můžeme hodně přispět akcemi Formanovy Čáslavi, zejména novým víkendovým festivalem *Dvorky*, projektem *24 oken adventu* a cyklem setkání s inspirativními osobnostmi z nejrůznějších oborů. Věřím, že se nás Čáslaváků při těchto i jiných příležitostech bude potkávat čím dál

víc, trochu lépe se poznáme a zjistíme, že spolu můžeme v klidu mluvit, o něco se dělit, něco spolu tvořit a možná jednou spolu i něco konstruktivně řešit.

Prožíváme naprosto novou situaci, ocitáme se v době pandemie. Ve vzduchu visí strach, pocit ohrožení. Jako by lidé najednou pochopili, že je potřeba spolu-pracovat, záměrně píšou „spolu-pracovat“, protože jsme si uvědomili (tváří v tvář krizi) , že jsme v „tom“ spolu a že člověk sám nezmůže nic, ale pouze souhra, nezištná nápomoc, týmová práce, je něco, co vytváří smysluplnou ochranu a pospolitost. Což je jeden z důvodů, proč také vznikl spolek Formanova Čáslav. Jak to vše vidíš, prožíváš a jaké vnímáš souvislosti?

Nevnímám koronavirovou nákazu jako smrtonosnou pandemii, neprožívám strach ani pocit ohrožení. Roušku nenosím z přesvědčení, že „chráním sebe, chráním tebe“, ale protože nechci děsit lidi kolem. Mám absolutní respekt k obavám druhých (a že u některých jsou rozhodně opodstatněné), já sama ale strach nemám, ne větší než obvyk-

le. Nebojím se viru, bojím se stereotypů a bloků v myšlení i jednání, kterými si zaděláváme na mnohem horší nemoci a utrpení, než je Covid-19.

Takže se domníváš, že strach, který je možná daleko víc prožíván jen v představách, než jaká je potom samotná realita, je příčinou toho, že se lidé chovají nedůvěřivě, uzavírají se?

Ano. My se pořád bojíme, že nebezpečí přijde zvenčí, nejčastěji od jiných lidí (což se samozřejmě může stát), a tak se rouškujeme, dezinfikujeme, oplocujeme, pojišťujeme, zásobujeme, ozbrojujeme a já nevím co ještě, jenže zapomínáme na to, že častěji jsme nositeli těch ničivých sil sami, že už tu nákazu ve formě naučeného chování (třeba od (ne)projevování lásky po (ne)hromadění odpadu) máme v sobě a šíříme ji dál. Moje strategie je spíš se do těch nebezpečí vnitřních i vnějších nořit a pouštět, abych věděla, s čím mám tu čest, otrkala se a abych tak získala jakousi životní imunitu. Je mi jasné, že takový postoj v nouzovém stavu asi moc populární nebude.

Nedokážu se proto napojit ani na vlnu spolupráce v duchu „Společně to zvládneme“. Fandím pocitu pospolitosti, který u nás spojil tisíce lidí v obětavé práci pro společný cíl a přiměl je na chvíli zapomenout na to, co je rozděluje. Ale nesouzním s ním. Vadí mi, že všechna ta ochranná(?) opatření de facto vedou k větší izolaci, strachu a podezřívavosti. Formanova Čáslav vznikla skutečně i proto, aby v Čáslavských probudila či posílila sousedskou pospolitost a spolupráci, nicméně od začátku chceme, aby lidé v našem městě k sobě přistupovali s důvěrou, beze strachu, aby vstupovali do společných setkání s odvahou a otevřeností, aby se upřímně konfrontovali s rozličnými pohledy na svět a prostřednictvím uměleckých (či šířeji kulturních) zážitků nastavili sami sobě zrcadlo. Vidíte to množství slov, která se s karanténou moc neslučují? A tak si i Formanova Čáslav na svou verzi pospolitosti a spolupráce musí trochu počkat.

Všechno zlé je však pro něco dobré. Omezení, se kterými se setkávám, mají i vyložené žádoucí vedlejší účinky.

Jednak lidé začínají být tvořivější (přesázejí zahradu, skládají písně, nahrávají audioknihy a koncerty z obyváku, vytvářejí reprodukce slavných obrazů z těstovin, korálků a modelíny a bůhvíco ještě), jednak se to společné omezení v některých případech ukazuje být přesně tím, co lidé potřebují, aby se spolu vůbec začali bavit.

Už jsi zde zmínila *Dvorky*. Také jsi výstižně popsala ideu, tedy smysl a motiv toho, proč se spolek Formanova Čáslav rozhodl nabídnout našim sousedům a hostům z blízkého a dalekého okolí tento živý víkend. Bude to událost, která se rozprostře v prostoru i čase – bude se odehrávat na devíti místech od pátku 4. září od 16 hodin, kdy bude zahájena, až do nedělního podvečera. Tedy akce nebývalých rozměrů. Pojd' tedy *Dvorky* představit:

Koncept „dvorků“ není náš nápad, je to formát, který úspěšně funguje už řadu let třeba v Praze na Malé Straně, v Lito-myšli nebo v posázavských Netvořicích, kde jsem se s ním seznámila já a kde mě jednou provždy okouzлил. Jsem oprav-

du šťastná, že Formanová Čáslav, z. s. spojila síly, aby něco takového mohlo vzniknout i v Čáslavi. Ale abych se přestala rozplývat... *Dvorky* tedy znamenají na prvním místě to, že se otevrou dvory a zahrady různých institucí i soukromých domů, které běžně nejsou veřejnosti přístupné, a jejich prostor se na vymezenou dobu (v našem případě

na celý víkend) zaplní bohatým volně přístupným kulturním a společenským programem pro všechny věkové kategorie. V rámci prvního ročníku budou moci všichni bez rozdílu přijít na představení, výstavy, koncerty a dílny do venkovních i vnitřních prostor Klubu Gumárna, Dusíkova divadla, evangelického kostela, synagogy či svatojakubského kostela v nedalekém Jakobě a na zahrady čáslavského muzea, domu v Jablonské ulici čp. 477 a zámku Třebešice.

Kde proběhne zahájení *Dvorků*?

Víkendový festival slavnostně zahájíme na dvoře i v interiérech krásného industriálního prostoru Klubu Gumárna, kde ihned představíme dvě více než zajímavé výstavy. Tou první bude unikátní výtvarný projekt *Kostky*, o němž už v dřívějším čísle hovořil kolega Michal Strach a pro nějž exkluzivně přislíbili své instalace i opravdu hvězdní čeští umělci. Následovat budou intimněji laděné grafiky „výtvarné umělkyně na mateřské“ Zuzany Vikové. Vrcholem prvního večera pak bude koncert čáslavské indierockové

kapely Supersonic, která nedávno vydala své debutové album.

Čím budeme v sobotu pokračovat?

A co hudební program?

V sobotu 5. září v 10:00 začne pestrý program paralelně prakticky na všech zapojených místech. Pro milovníky hudby je připraveno sedm koncertů od klasiky přes jazz, gospel a folk po indie-rock. Moc mě těší, že v rodném městě Jana Ladislava Dusíka není o dobré hudebníky nouze ani dnes a že nám zahrají čáslavské kapely Supersonic a BAN, varhaník Jakub David Smešný a flétnista Filip Jerie či písničkář Leo Pank Švelpuna, kterého možná někteří znají spíš jako Pavla Šenkapouna. Doplní je už takřka zdomácnělé duo T'N'T (Tereza Bečičková a Tomáš Ludvíček) a největší dvorkovou hudební kuriozitou bude dvojí koncert Marie Ladrové na těremin. Pevně věřím, že po zážitku z profesionálních výkonů se u velkého táboráku na náměstí sejdem k hudební produkci i my, kteří umíme leda za kytarového doprovodu zarecitolovat Bednu od whisky.

Prozradíš i nějaká divadelní překvapení?

Že je pod širým nebem možné hrát skvělou muziku i pro menší množství lidí, na to už je myslím Čáslav zvyklá. Možná nás ale překvapí, že v takových podmínkách můžeme vidět i opravdu dobré divadlo. A za to dám ruku do ohně. Pražská Damúza je jeden z nejlepších českých divadelních souborů pro děti a u nás zahraje dokonce dvě představení, *Superkluka* a *MOMENT!* Troufám si říci, že *MOMENT!* reprezentuje divadlo, jaké Čáslav ještě nezažila, jde totiž o inscenaci pro batolata. Opravdu na ni můžete vzít děti od věku 10 měsíců! Předškolní a mladší školní děti ale neošidíme ani o klasickou loutkovou pohádku – Bářino toulavé divadlo přijede s *Pasáčkem vepřů* – a dopřejeme jim i poobědového Hajaju (čtení dětí dětem). Dospělé a mladé publikum určitě nadchne představení o mužských životních rolích *bludištěM* vždy dobře naladěných vypravěče Martina Haka a improvizátora Tomáše Jirečka. O tom, že dobré divadlo pro všechny od teenagerů po seniory lze hrát i amatérsky a ve věku 15 let, vás jistě přesvěd-

či studentky víceletého gymnázia se svou inscenací *Drobné paralely*, která vznikla ze vzpomínek starých lidí, kteří v Čáslavi prožili celý život. I nejnáročnější diváky pak uspokojí autorské čtení slavné divadelní hry *Jako břitva* nejvýznamnější české dramatičky současnosti Lenky Lagronové. Pevně věřím, že na Dvorcích uvítáme i divadelní soubor improvizátorů, s nimiž o vystoupení právě jednáme. Pro potěchu oka i duše zatančí dívčí skupiny pod vedením Petry Schönbekové.

Tak tohle jsou akce, při nichž jsou lidé diváky či posluchači. Ale další velmi důležitou částí *Dvorků* jsou nabídky ke spolupráci, aktivnímu zapojení.

Ano, připravujeme mnoho takových setkávání. Nabídneme dospělým i dětem například řadu workshopů – storytelling, improvizaci, spontánní tanec, akvarelovou malbu, volné malování, lidová řemesla, dekorování keramiky a skla, tvorbu komiksu nebo dokonce celodenní gospelworkshop pod vedením Terezy Bečičkové a Tomáše Ludvíčka, jehož výstupem bude koncert

pro veřejnost v evangelickém kostele, který celé *Dvorky* uzavře. Na všechny workshopy se mohou přihlásit i ti, kteří nemají s daným oborem žádnou zkušenost. Účast na nich je stejně jako na celý program zdarma. Výjimkou budou jen dílničky, ze kterých si budete moci odnést hotový výrobek.

Řekla jsi, že na začátku každé cesty je setkání. Mimořádnou příležitostí pro setkání všech, kteří by se potkat chtěli, je pořádání „velké skupiny“ na Nové scéně v sobotu dopoledne a odpoledne.

Přesně tak. Na velkou skupinu si můžeme přijít povídat, vzpomínat, sdělovat si své nápady, pocity, fantazie, přání – ty se mohou týkat každého z nás individuálně, ale i nás všech dohromady. Z takto nabízených setkání vznikají zajímavé výstupy, protože možnost vyslechnout, reagovat, nechat se inspirovat znamená živou, osobní zkušenost, která pomáhá překonávat strach a obavy. Člověk je tvor společenský, skupinový, přesto může být povídání s „cizími“ lidmi obtížné, protože máme v sobě různé předsudky,

kteří brání bližšímu pochopení těch druhých, potažmo i nás samých. Proto budou na skupině přítomni dva mediátoři, kteří vytvoří bezpečný prostor pro sdílení. Přijít může každý – a třeba jen poslouchat a pozorovat, co se děje.

A bude také nějaká legrace, jak je dobrým zvykem při sobotě?

Jistě. Myslím, že legrace si uijeme dost celý víkend. Druhý den *Dvorků* uzavřeme již zmíněným velkým táborákem na náměstí, při němž si společně zazpíváme za doprovodu kytar (kdo umí, necht' si přinese vlastní a bez rozpaků se přidá) a pro všeobecné obveselení budeme losovat formanovskou hasičskou tombolu.

A co prožijeme v neděli?

V neděli krom jiného zaplní zahradu muzea jarmark rukodělných a regionálních výrobků, který vyvrcholí vyhlášením vítězů soutěže o Čáslavskou buchtu. Tímto tedy poprvé zvěstují čáslavským maminkám, babičkám, tetičkám i jejich mužským obdobám, zkrátka všem amatérským pekařským nadšen-

cům, že již brzy dostanou příležitost dokázat, že právě oni pečou ten nejlepší koláč, moučník, dezert, zkrátka nejlepší „buchtů“ široko daleko.

Kromě kulturního a společenského programu bude na všech devíti místech zajištěn příjemný prostor pro posezení, poležení, pohrání a občerstvení, zkrátka pro to, abychom, ač nejsme v Krkonoších, mohli spolu přijít jen tak „pobejt“.

Kdy dostanou lidé podrobný program *Dvorků*?

Podrobný program a mapu *Dvorků*, anotace jednotlivých workshopů, vše, co bude potřeba vědět, zveřejníme v příštím čísle ČN.

*Rozhovor vedla a Kláru Fidlerovou
vyfotografovala Kamila Ženatá*

**„ČLOVĚK MUSÍ VŽDYCKY SNÍT VÝŠ,
NEŽ NA CO MÁ.“**

Čáslavské noviny

David Novák iniciuje v Čáslavi výtvarné události již mnoho let. Neúnavně sbírá a zveřejňuje veškeré informace o Čáslavském kulturním a společenském životě, pečlivě vytváří databázi osobností se vztahem k Čáslavi a okolí, je kronikářem v moderním slova smyslu, strážcem paměti města. Svoji lásku k výtvarnému a fotografickému umění projevil již mnohokrát – v poslední době například reprezentativními výstavami Gábiny Fárové, Terezy z Davle či Hynka Čermáka v Dusíkově divadle. Před lety založil spolek Třiatřicet, je zakládajícím členem spolku Formanova Čáslav.

Davide, čím jsi chtěl být, když jsi byl malý?

Mašinfírou. Každé prázdniny jsem trávil v Náchodě u prarodičů, kteří v létě obhospodařovali vechtrovský domek pana Kuťáka. Tehdy ještě jezdily parní lokomotivy, které někdy zastavovaly u návěstidla vedle domku. I když se to

nesmělo, někteří strojvůdci nebo topiči mě občas vyzvedli nahoru do kabiny a nechali mě zapískat. Miloval jsem tu zvláštní vůni, v níž se mísil kouř, olej a bůhvíco ještě. Dodnes se mi o tom občas zdává.

Člověka formuje dětství a události, které se kolem dítěte odehrávají – a lidé, jež na dítě mají vliv. Kdo nebo co bylo pro tebe významné? Kde vnímáš své kořeny?

Prostředím mého dětství byl tehdejší Rychnov nad Kněžnou, zejména Poláčkovo náměstí se sousedícím rozlehlým parkem a zámeckým areálem, a pak dům mých rychnovských prarodičů s dědečkovou dílnou zabírající celé přízemí. Velký kus tohoto světa už je pryč. Ještě když jsem byl kluk, začala asanace částí starého centra města, později i periférie, mohutně se bouralo a na místě domků, zahrádek, městských zákoutí, proluk a stodol vyrostly hnusné socialistické barabizny a paneláky. Tehdejší muži na radnici byli zřejmě podobného světonázoru jako legendární František Bavor.

Událostí a různých zážitků si z té doby pamatuji a vybavuji spoustu, ale nevím, nakolik byly formativní. Vzpomínám třeba na to, jak jsem celé dny sedával na rohu masívního ponku v dědečkově dílně a díval se, jak z dřevěných fošen a kovových prutů vyrábí kompletní okna nebo dveře. Občas jsem mu něco podal nebo přidržel. Nejraději jsem míval, když roztopil kovářskou výheň. Dědeček byl neuvěřitelně pracovitý, vyučil se zámečnickem a postupně přibral i další řemesla, takže byl i šikovný truhlář, kovář nebo lakýrník. Můj táta po něm tuhle manuální zručnost podědil, já už bohužel ne. Babička, kromě toho, že byla skvělá kuchařka, uměla krásně vyprávět pohádky, hlavně Erbenovy. Nejraději jsem měl samozřejmě ty nejdrastičtější. Miloval jsem nedělní výlety autem po celých Čechách, při kterých jsem se od rodičů naučil stovky písniček od lidovek až po tvorbu dvojic S+Š a V+W; většinu z nich si pořád pamatuju. Ve školce jsem je pak zpíval kuchařkám, abych dostal navíc vdolek nebo lívanec. Asi to na ně zapůsobilo, protože mi po babičce posílaly lívance

ještě v době, kdy už jsem byl na gymnáziu. U nás doma se taky hodně četlo, a když jsem byl někdy večer ponechán v péči svého staršího bratra, musel mi předčítat, dokud jsem neusnul. Hrozně ho to nebavilo, a tak mě radši naučil písmenka, aby měl ode mne pokoj. Ve čtyřech letech už jsem si četl sám.

Jaká byla tvoje cesta z Rychnova do Čáslavi?

Dlouhá. Vedla přes Prahu, kde jsem bydlel patnáct let, a přes Anglii, kde jsem žil skoro pět roků. A stále nevím, jestli v Čáslavi skončí.

Proč fotografie?

Fotografie mě vždycky fascinovaly. Jsou jako kratičký kousek času zalitý v jantaru. Času, který nelze vrátit nebo zopakovat. Samozřejmě, v současném světě vznikají každou sekundu nejspíš tisíce fotek, podle mě ale v naprosté většině úplně nijakých a úplně zbytečných. O to větší dobrodružství a radost je objevit díla, u kterých se člověk může zastavit, protože ho něčím upoutají a osloví. A nemusí to být jenom akty.

Mám třeba moc rád staré ateliérové portréty nebo fotografie měst, která jsou mi něčím blízká. Ale v Čáslavi jsem nedělal jen výstavy fotek. Třeba tvému učiteli Zdeňku Sejkovi jsem k jeho devadesátinám vydal katalog...

Podarilo se ti uspořádat velmi úspěšné výstavy renomovaných umělců v Čáslavi; máš v tomto směru nějakou svoji vnitřní koncepci?

Odbornou koncepci nechávám na našem stálém kurátorovi Petru Svobodovi, který se po dnes již proslulé ústecské kulturní čistce a následné likvidaci mostecké galerie přistěhoval k Čáslavi, takže je teď naše spolupráce mnohem intenzivnější a současně snazší. Já k našim společným výstavním projektům přistupuji spíše intuitivně a ryze osobně. Jednak mě dílo musí oslovit. Musím mít nutkání do fotky nebo do obrazu vstoupit nebo skrz něj nakouknout, co je za ním. Za druhé, musí mi být příjemná představa, že s těmi obrazy nebo fotkami trávím dennodenně desítky let. Že se mi neokoukají, neomrzí, že mě nebudou štvát. A třetí

podmínkou je, aby mi byl sám autor sympatický. A pak se obvykle dostává chuť zkusit zážitek z díla zprostředkovat i ostatním prostřednictvím výstavy a – když finance dovolí – i katalogu.

Jak se ti žije v Čáslavi?

Zatím tu žiju jaksi napůl. Prakticky jsem od pondělí do pátku v Praze a vlastně tu trávím pouze víkendy, a to ještě jen některé. O to víc se snažím shánět nejrůznější publikace týkající se Čáslavi a zjišťovat o její historii co možná nejvíc. Proto jsem taky třeba na Wikipedii před lety založil stránku věnovanou místním osobnostem. Při těchto pátráních občas narazím na zajímavé informace. Tak například cimrmanologové určitě vědí, že zde 11. ledna 1890 společnost Lipany sehrála kus *Čechové na Řípu*, ale to, že v Čáslavi krátce pobyl Giacomo Casanova, asi ví jen málokdo.

Úcta k předkům a rodákům znamená uctívání tradice a udržování povědomí o osobnostech, ke kterým se můžeme vztahovat jako svým vzorům, učitelům a patronům. Tak se to

vždy ve zdravé společnosti odehráválo. I to je smysl tvé práce?

Vladimír Franz hovoří o andělech strážných této země. Líp bych to neřekl. Procházíme se po stejném chodníku jako Jan Karafiát, když v Čáslavi vymýšlel Broučky, mjíme rodné domy Dusíka či Formana, školy, do kterých jako kluci chodili Těsnohlídek, Mahen, Moravec, Chitussi, Šalda, Říha a mnozí další, nebo třeba nároží, u něhož kdysi seděl tvůj dědeček a maloval vedutu města – to vše je důležitou připomínkou toho, že nejsme osamoceni a ztraceni někde v bezčasu, ale odněkud jsme přišli, někam jdeme a stojíme na něčích ramenou. Je to povznášející a současně zavazující, protože ti všichni jsou stále s námi, jsou naší součástí, křídly i zátěží. Pro mě osobně je v tomto směru velmi inspirativní čáslavskou osobností Milan Marek.

Na Milana Marka myslívám také.

V čem je pro tebe inspirativní?

Ač rodák z Kostelce nad Orlicí, stal se skrze nenápadnou, ale neustálou a dlouholetou drobnou masarykovskou

práci významnou čáslavskou osobností a lokálním patriotem, který zde přispěl k řadě pozitivních změn a mnohé výsledky jeho snažení jsou patrné i dnes; jen namátkou – střední pedagogická škola, Žižkova síň, několik muzejních expozic, kniha *Čáslavsko v literatuře* a nemýlím-li se, i ty čtyři sochy stojí kolem kašny do jisté míry jeho zásluhou. Současně lze na jeho příkladu ilustrovat i jistou pomíjivost kulturního odkazu a oprávněnost Tai-gova výroku, že kultura se nedědí, ale dobývá. Milan Marek věnoval nemálo energie na vybudování Galerie Jindřicha Pruchy, spoluzaložil Klub přátel výtvarného umění v Čáslavi nebo Kruh přátel hudby. Co z nich dnes zbylo? Každopádně mě nepřestane mrzet, že jsem neměl možnost setkat se s ním osobně; zemřel nedlouho poté, když jsem se vůbec poprvé – a tehdy jen dočasně – přistěhoval do Čáslavi.

Současná Čáslav?

Město probouzející se z letargie. Doufám.

Jsi jeden z těch, kteří na tom probouzení spolupracuje. Můžeš to více rozvést?

Čáslav byla kdysi městem královským, později krajským, dnes není ani okresním. Pro vnějšího pozorovatele je to přiospalé maloměsto, tak trochu bez chuti, vůně a barvy. Obydlený prostor mezi letištěm a skládkou, ve kterém se hraje fotbal a hokej – což jsou dlouhodobě čtyři nejfrekventovanější témata objevující se v souvislosti s Čáslaví v médiích. Kdyby šlo o člověka, řekl bych, že Čáslav je vůči sobě drobátko nevšímavá, a dokonce si sama sebe moc neváží. Ale jak se praví v jedné židovské anekdotě, nic není nafurt. Kdybych neviděl, že se to zlepšuje, investoval bych svůj volný čas a energii někde jinde.

To je zajímavý postřeh: „...řekl bych, že Čáslav je vůči sobě drobátko nevšímavá – dokonce si sama sebe moc neváží.“ Dodala bych: kdyby se jednalo o člověka – navazuji na tvá předchozí slova – tak z původní královské slávy klesal níž a níž, jako by ztrácel hodnotu – pro druhé a tím pádem i pro

sebe – přestává o sebe pečovat, prožívá komplexy méněcennosti, jednotlivé části jeho „já“ hořknou a zlobí se na svět kolem sebe. Ztrácí důvěru, že by mohlo být lépe a že by vůbec ještě kdy mohl být pro někoho zajímavý.

Naprosto přesně. Dodal bych ještě – jako by takovému člověku vlastně přestalo záležet na sobě samém. Jako by mu bylo jedno, že má díru na kalhotách nebo že si do sandálů natáhl růžové ponožky. U takto historicky významného města, jakým Čáslav bezsporu je, mne například celou řadu let nemile udivovala neexistence městského architekta...

Byl jsi nazván duchovním otcem Formanovy Čáslavi. Co se iniciovalo tím, že vznikl spolek Formanova Čáslav? Proč se tak stalo?

Proč se tak stalo? – Prof. Milan Zelený v jednom nedávném rozhovoru prohlásil, že na vyšší úrovni, míněno státní a krajské, mají občané jedinou povinnost, a sice dodržovat zákony. Na úrovni regionální a lokální ale podle něj existuje cosi jako dobrovolná povinnost, kultur-

ně zakotvená v přirozené snaze pomáhat, zvelebovat a rozvíjet svou vlastní komunitu. Přeci jestli chceme, aby se v Čáslavi dobře žilo, je naší „povinností“, aby nám na Čáslavi záleželo, a to o něco víc než na jiných městech. A čím úspěšnější a lepší Čáslav bude, tím lepší bude region, kraj a koneckonců i stát a celý národ. Zní to možná jako zbytečně velká slova, ale začíná to zde, na lokální úrovni, u jednotlivců, kteří si svou „povinnost“ uvědomují a cítí cosi jako zodpovědnost. Je to však něco, čemu jsme bohužel do značné míry odvykli. Filozof Miroslav Petříček kdysi prohlásil, že společnost stojí právě na kultuře, protože kultura učí kritickému vztahu k tomu, co se za hodnoty pouze vydává, protože hledá nové cesty a protože zbavuje strachu z budoucnosti. Společnost, ve které je kultura pokládána jen za příhodnou dekoraci, je podle něj společností ustrašenců, kteří se bojí vyjít ráno z domu, aby nezjistili, že se něco změnilo. Myslím, že je to jeden z důvodů, proč je úroveň podpory kultury ze strany současné vládní garnitury taková, jaká je. Ideálem občana je pro

ni totiž nekulturní, a tudíž nesvéprávný ustrašenec.

A proč Formanova Čáslav vznikla právě teď? – Nejspíš nazrál čas. Myslím, že to cítíš sama, koneckonců jsi byla označena za duchovní matku Formanovy Čáslavi. A jak víme, matka je na rozdíl od otce vždy jistá. Sám bych se za duchovního otce nikdy neoznačil, spíš za někoho, kdo uplálal sněhovou kouli a šťouchl do ní na vršku zasněženého kopce. Dál už se valí sama a neustále narůstá na objemu i váze. Duchovním otcem je – zcela objektivně – spíše Dr. Málek, který začal vloni na jaře jako vůbec první razit termín „Formanova Čáslav“.

Z původní ideje jakési malé neformální iniciativy vzniklo velmi rychle a zdánlivě samo od sebe – už to naznačuje, že doba uzrála – společenství více než deseti lidí, kteří intenzívně komunikují, spolupracují, generují nápady, a hlavně se je snaží realizovat. Pro mě je už sám vznik této komunity, na kterou je samozřejmě napojeno množství dalších lidí, čímsi na úrovni zázraku a současně důkazem, že existuje nemálo

těch, kteří se zodpovědnosti neobávají.

Čeho bys v Čáslavi rád dosáhl? Máš nějaký svůj plán a cíl?

Bylo by pěkné, kdyby se Čáslav etablovala mimo jiné coby město podporující kulturu – například tím, že tu bude dlouhodobě fungovat špičkový výstavní prostor. Taky by se mi líbilo, kdyby vznikly dvě moderní a vizuálně atraktivní publikace – dějiny Čáslavi a turistický průvodce Čáslavskem. S případnými autory jsem domluven, množství materiálů už jsme posbírali, teď je to jen otázka financí. S Filipem Velímským a historikem Tomášem Bandžuchem bychom také rádi navázali na loňské kolokvium věnované generálu Františku Moravcovi a uspořádali příští rok v Čáslavi odbornou vojenskohistorickou konferenci; třeba se nám podaří založit novou tradici. Taky máme v našem spolku pár nápadů, jak zajímavou formou poctit některé další čáslavské osobnosti. Líbilo by se mi, kdyby se „zkultivovala“ Masarykova ulice alespoň trochu do podoby, kterou kdysi mívala, když po jejích stranách rostly

stromy, a divadlo tak konečně získalo trochu důstojné okolí. Je toho spousta. Třeba to vyjde. Kromě toho mám taky rozdělané dva překlady a rozepsané dvě vlastní knížky, tak doufám, že se mi alespoň něco podaří v příštích padesáti letech dotlačit k nějakému výslednému tvaru.

Miloš Forman jednou prohlásil, že člověk musí vždycky snít výš, než na co má. Drobně bych ten výrok upravil – člověk musí vždycky snít výš, než na co si myslí, že má. Ony se ty sny někdy splní.

Jaké máš sny?

Skoro vždycky barevné. A někdy na pokračování.

*Otázky pokládala Kamila Ženatá,
foto – archiv Davida Nováka*

**FESTIVAL ČÁSLAVSKÉ DVORKY UKÁZAL,
ŽE UMĚLECKÉ A SPOLEČENSKÉ ZÁŽITKY
SE DAJÍ PROŽÍT NA JAKÉMKOLIV „DVOR-
KU“**

Český rozhlas Region, 7. září 2020

V Čáslavi se o víkendu konal první ročník festivalu Dvorky, který nabídl pestrý program. Všechna představení, koncerty, výtvarné dílny a výstavy si návštěvníci užili zdarma.

Spolek Formanova Čáslav uspořádal první ročník multizánrového festivalu Dvorky. Návštěvníkům se otevřely zahrady, dvory, dvorky i vnitřní prostory různých institucí i soukromých domů. Festival nabídl řadu koncertů, výstav, divadelní představení a workshopů pro dospělé i dětské návštěvníky. Proběhl ve skvělé atmosféře, kdy se na „dvorcích“ bavili společně účinkující i návštěvníci.

Čáslavské Dvorky jsou součástí festivalu Formanova Čáslav, jehož termín konání byl letos přesunut z června do poloviny října.

autorka: Soňa Jindrová

DVORKY UKÁZALY, ŽE JSME PŘIPRAVENI

Čáslavské noviny, říjen 2020

První zářijový víkend patřil v Čáslavi patrně největší kulturní akci, kterou jsme tu v novodobých dějinách mohli zažít. Festival Dvorky přilákal velké množství návštěvníků na šest míst ve městě a do dvou nedalekých obcí, Třebešic a Jakuba. Pestrý program pokrýval mnoho forem a žánrů – divadlo pro děti i dospělé, koncerty, výstavy, tanec, umělecké a rukodělné dílny, diskusní skupiny, prohlídky architektury, táborový oheň, tombolu, jarmark regionálních výrobků, soutěž o nejlepší buchtu a další. Pestrost nebyla zdaleka jedinou kvalitou programu. Vše, co jsem viděl a slyšel, bylo originální a poctivé, často plné emocí, a diváci odcházeli s úsměvem a nevsedními zážitky, prožitými společně se svými sousedy.

Mám dojem, že na město se s festivalem usmálo štěstí. Zprvu, i přes nepříznivé předpovědi vyšlo na celý víkend skvělé počasí (sobotní bouřky nás minula o pár kilometrů). Zadruhé, prů-

běh Dvorků nebyl nijak dotčen opatřeními proti epidemii Covid-19 (což by už o pár dní později neplatilo). A zatřetí, přestože se jednalo o první ročník, proběhl bez viditelných organizačních problémů, překonal očekávání návštěvníků a nastavil vysokou laťku pro další ročníky, které, doufejme, budou následovat.

Jak je známo, štěstí přeje připraveným, a proběhlé Dvorky tak ukázaly, že v Čáslavi připraveni jsme. Připraveni ve volném čase dát dohromady akci nevídaného rozsahu (zde patří velké díky členům spolku Formanova Čáslav). Připraveni přijít, i když přesně nevíme, co nás čeká. Připraveni stát se nejen diváky, ale i účastníky či účinkujícími. Připraveni něco obětovat a podpořit tím festival, ať už vystoupením bez nároku na honorář, věcným či peněžním příspěvkem, účastí v tombole a soutěži o nejlepší buchtu nebo pomocí organizátorům. Prostě připraveni více či méně vystoupit ze své komfortní zóny a tam něco společně udělat a zažít. To je velmi dobrá zpráva o nás samých!

autor: Martin Jusko, zastupitel za Čáslav
pro všechny (text článku zkrácen)

**SLAVNOSTNÍ CHVILKA V ČÁSLAVI:
OTEVŘELI PRVNÍ OKNO
ADVENTNÍHO KALENDÁŘE**

Kutnohorský deník, 2. 12. 2020

Spolek Formanova Čáslav připravil nevěšdní adventní kalendář. Postupně se budou rozsvěcet sněhové vločky na budově místní radnice, každý den bude přitom slavnostní chvílka doprovázena krátkým kulturním programem. Navíc bude denně streamována na internetu. Odkazy naleznou zájemci na facebookovém profilu a webu Formanovy Čáslavi.

„Na prvních čtyřiaadvacet prosincových dní se čáslavská radnice promění v monumentální adventní kalendář,“ potvrdil David Novák ze spolku Formanova Čáslav.

V průčelních oknech budovy, která se nachází na hlavním náměstí, se postupně rozzáří čtyřiaadvacet sněhových vloček, takže na Štědrý den budou svítit všechna její okna. „Rozžehnutí každé vločky, doprovázené hrou světél, začne vždy v 17 hodin. Následovat bude krát-

ké umělecké vystoupení z radničního balkonu,“ dodal Novák.

Čáslavský světelný adventní kalendář organizuje spolek Formanova Čáslav v rámci svého celoročního doprovodného programu ke stejnojmennému festivalu. Hlavními tvůrci tohoto projektu jsou designér Michal Strach a sochařka Kateřina Strach Tichá.

Odkaz na článek zde:

Zdroj: https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/slavnostni-chvilka-v-caslavi-otevrel-i-prvni-okno-adventniho-kalendare-20201202.html

**NA FORMANOVĚ RODNÉM DOMĚ
V ČÁSLAVI BYLA ODHALENA
FILMAŘOVA BUSTA**

Kutnohorský deník, 17. 5. 2021

Na rodném domě režiséra Miloše Formana v Čáslavi byla v pondělí 17. května symbolicky odhalena filmařova busta. Původně se tak mělo stát v úterý 13. dubna, kdy uplynuly tři roky od Formanova úmrtí, kvůli koronaviru se ale termín posouval.

Formanův portrét je díky tomu na domě připravený už od dubna a podle starosty Vlastislava Málka (Čáslav pro všechny) by bylo hloupé ho zakrývat. Proto si ho mohli kolemjdoucí prohlédnout už před slavnostní akcí.

Setkání u režiséřovy busty se zúčastnili i Formanovi synové Matěj a Petr a jeho vnučky. „Není to zase tak dlouho, ale přece jen už je to chvilku, co tady táta není, a dá se říct, že neuplyne den, abychom si ho nějakou formou nepřipomněli,“ uvedl Matěj Forman.

Málek připomněl, že umění má burcovat, kráslit i přinášet naději. „Myslím,

že bustou Miloše Formana burcovat nemusíme, ale radost určitě přináší nejen nám Čáslavákům, ale doufám i návštěvníkům města, kteří sem přijedou,“ dodal.

Umístění sochařského portréту na fasádu filmařova rodného domu je součástí projektu Formanova Čáslav, jímž se město rozhodlo uctít památku slavného rodáka a zapojit se do prezentace jeho díla a odkazu. Formanův portrét ztvárnil výtvarník Jan Padyšák, jehož návrh zvítězil ve veřejné sochařské soutěži. Padyšák dnes uvedl, že jako předlohu použil fotografie a videa, s režisérem s osobně neznal a podobu portrétu s nikým z jeho známých nekonzultoval.

Čáslav v minulosti vzdala hold režisérovi i přejmenováním ulice, v níž jeho rodný dům stojí, na Formanovu. Učinila tak na počest jeho rodičů Anny a Rudolfa, kteří za druhé světové války zahynuli v koncentračních táborech. Slavnosti, která se v roce 2008 při této příležitosti konala, se režisér osobně zúčastnil. Podle Málka měl Forman z pojmenování ulice tehdy radost.

Držitel dvou Oscarů a tří Zlatých

glóbbů Forman zemřel v roce 2018, bylo mu 86 let. V 60. letech minulého století se stal představitelem nové vlny českého filmu. Režíroval mimo jiné snímky Konkurs, Černý Petr a Lásky jedné plavovlásky. Od konce 60. let žil v USA. Světový úspěch mu přinesly zejména filmy Přelet nad kukaččím hnízdem či Amadeus.

Zdroj: https://kutnohorsky.denik.cz/zpravy_region/obrazem-na-formanove-rodnem-dome-v-caslavi-byla-odhalena-filmarova-busta-2021051.html

FORMA
NOVA
CASLAV